Bundel - Raad Informatiebijeenkomst openbaar Wijchen van 15 juni 2023

1 Welkom

2 Uitgebreide toelichting op: Informatienota Stand van zaken Wmo en jeugdhulp, Sociaal Wijkteam en welzijn - Januari tot maart 2023

- Dossier 4790 voorblad
- Informatienota Stand van zaken Wmo en jeugdhulp Sociaal Wijkteam en welzijn - Januari-maart 2023
- Monitor Jeugd en Wmo tm feb 2023_definitief 2.pdf
- Presentatie 15 juni 2023 raad Monitor_JG.pptx

3 Sluiting (22.00)

Raad Informatiebijeenkomst openbaar Wijchen

Dossiernummer	4790
Extern Zaak ID	Z/23/124046
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	15 juni 2023
Agendapunt	2
Titel	Uitgebreide toelichting op: Informatienota Stand van zaken Wmo en jeugdhulp, Sociaal Wijkteam en welzijn - Januari tot maart 2023
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Eigenaar	Griend - Verrijp, van de, Joëlla
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Schouten, B. (Bea)
Telefoonnummer steller	06 38 99 04 61
E-mail adres steller	j.van.de.griend@drutenwijchen.nl

Bijlagen
Informatienota Stand van zaken Wmo en jeugdhulp Sociaal Wijkteam en welzijn - Januari-maart 2023
Monitor Jeugd en Wmo tm feb 2023_definitief 2.pdf
Presentatie 15 juni 2023 raad Monitor_JG.pptx

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	6 juni 2023
Raad Informatiebijeenkomst openbaar Wijchen	**15 juni 2023**
Stukken Agendacommissie Wijchen	16 juni 2023
Raad openbaar Wijchen	22 juni 2023

Voorgesteld besluit

Openbaar Zaaknummer: 124046

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Stand van zaken Wmo en jeugdhulp, Sociaal Wijkteam en welzijn - Januari tot maart 2023

Kernboodschap

- **Vermindering van zorggebruik door alternatieven is cruciaal in het langdurig beschikbaar en betaalbaar houden van zorg.** Door in te zetten op ondersteuning van mantelzorgers en zelfhulpgroepen en kortdurende ondersteuning vanuit Welzijn en sociaal wijkteam proberen we een stevig en passend preventief vrij toegankelijk aanbod beschikbaar te hebben voor onze inwoners. Hiermee willen we de groei van en hang naar individuele specialistische zorg verminderen.
- **We vereenvoudigen processen en verminderen bureaucratie.** We zorgen er op deze manier voor dat burgers eenvoudiger en sneller geholpen worden en er ruimte ontstaat bij het sociale wijkteam om kortdurende ondersteuning zoals cursussen en informatiebijeenkomsten en groepen te draaien.
- **We hebben nog steeds last van de gevolgen van coronacrisis**. De gevolgen van de coronacrisis met name voor jeugdigen, zijn nog steeds van invloed op het sociaal domein. We blijven deze invloed op het zorggebruik volgen en analyseren.
- **De vluchtelingen-, energie- en wooncrisis spelen ons parten.** We merken dat de samenleving nog steeds onder druk staat door de verschillende crisissen die we momenteel in gezamenlijkheid en heftigheid ervaren. Ook inwoners van Wijchen ervaren de gevolgen van toename van asiel opvang, vluchtelingenopvang en verhoogde taakstellingen van statushouderplaatsingen landelijk en lokaal. We merken dat de voorzieningen vol raken, zoals onderwijs en zorg. Ook de krapte op de markt voor sociale huurwoningen speelt op. Samen met onze inwoners zoeken we naar mogelijkheden waarbij humaan opvangbeleid en zoeken naar voldoende wooncapaciteit voor alle doelgroepen belangrijk is. Al deze componenten hebben in meer of mindere mate een invloed op de zorgconsumptie.
- **We blijven op koers door de data te analyseren en sturen op basis daarvan bij.** We houden grip en focus door gedegen analyses op inhoud en financiën. We vertalen dit door in beleid en uitvoeringsplannen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit
20-04-2021	*Beslisnota 'Betaalbaarheid van goede zorg', Zaaknummer 21/060771*
30-09-2021	*Beslisnota 'Betaalbaarheid hulp bij het huishouden', Zaaknummer 21/062331*
24-05-2022	*Beslisnota 'Structurele extra inzet preventie jeugd en regieteam', Zaaknummer* 22/68940
30-06-2022	*Eerste informatie nota 2022 stand van zaken Wmo, jeugdhulp, sociaal wijkteam en welzijn-0 meting en Q1 2022*

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit
20- 12-2022	*Zaaknummer 22/* 77690 *informatienota Stand van zaken Wmo, jeugdhulp, Sociaal Wijkteam en welzijn - jan. tot en met aug. 2022* *Zaaknummer* 22/096217

Toelichting
We informeren uw raad volgens de bestaande P&C-cyclus over de stand van zaken rondom de toegang, welzijn en het zorggebruik Wmo en Jeugdhulp. Hiermee creëren we inzicht in de ontwikkelingen van zorg, welzijn en toegang en de financiële gevolgen daarvan.
In deze voorliggende nota schetsen we twee maal per jaar een uitgebreider beeld van de ontwikkelingen, zowel inhoudelijk als financieel. De nota is op hoofdlijnen opgesteld en in *bijlage 1: het monitor verslag* gaan we dieper op de inhoud in.
Dit is de eerste informatienota van 2023. We zullen deze nota toelichten tijdens de informatiebijeenkomst van 15 juni.

1. Duiding zorggebruik en bijstelling 2023

We hebben tijdens duidingssessies wederom naar alle productgroepen gekeken zoals bijvoorbeeld begeleiding vanuit de Wmo en pleegzorg vanuit de Jeugdwet. Naast de duiding van het jaarbeeld 2022, nemen we hier ook de definitieve tarieven 2023 in mee, maken we cliënt- specifieke prognoses en verdiepende analyses. Het resultaat is een geactualiseerde begroting van het lopende jaar 2023.
Volgens deze methodiek monitoren en duiden we door het jaar heen, vergelijken we periodiek de actuele begroting en de realisatie, en stellen bij waar nodig.

De belangrijkste ontwikkelingen op basis van de duiding en de eerste inzichten 2023, zoals benoemd in het monitorverslag, zijn:

Algemene ontwikkelingen:
Zoals al benoemd in de informatienota's van 2022 spelen de gevolgen van de coronacrisis ons nog steeds parten; dit merken we in het zorggebruik. Bij jeugdigen omdat ze moeite hebben om de normale draad van het leven weer op te pakken zoals de schoolgang, een bijbaantje en hobby's. Een aantal jeugdigen vervalt in motivatieproblemen waardoor het ritme, de structuur en de verwachtingen van het normale leven te langzaam tot niet opgang komen. Ook blijkt een aantal jeugdigen last te hebben van het feit dat ze de afgelopen jaren de normale groepsontwikkelingen en vorming in klassen hebben gemist door de coronabeperkingen. Ze lijken daardoor te worstelen in hun ontwikkeling naar een eigen identiteit wat onzekerheid, faalangst en gevoelens van ongenoegen oproept.
Bij volwassenen zien we een stijging in zorgconsumptie zoals dagbesteding en begeleiding doordat er minder angst is voor besmettingen. Daarnaast zien we dat de zorgen om financiën door de energiecrisis en inflatie een effect hebben op het welbevinden. Tevens constateren we een druk op gezinnen doordat jongvolwassenen niet kunnen uitstromen naar een eigen woonplek door krapte op de huidige woningmarkt.
Als laatste bemerken we dat de druk op de samenleving toeneemt door de grotere vraag naar opvang van vluchtelingen en statushouders. Dit geeft een extra druk op voorzieningen zoals zorg, onderwijs en woningen. Onze sociale infrastructuur staat onder druk in alle opzichten.

Belangrijkste bevindingen preventie en toegang

- Het Sociaal Wijkteam heeft sinds een jaar een nieuw registratiesysteem. De inrichting is nog steeds aan ontwikkeling onderhevig. We verbeteren en passen aan daar waar nodig om het gebruiksgemak voor de invoerder te vergroten. Daarnaast verbeteren we processen zodat we managementinformatie rechtstreeks uit het systeem kunnen halen. We constateren dat de optimalisering van dit systeem nog steeds tijd vergt en we daardoor nog niet alles optimaal uit het systeem kunnen halen. Een deel zit ook in het aanleren van dezelfde wijze van registeren door alle werkers in het sociale wijkteam. Dit proces kost meer tijd dan we hebben ingeschat mede door een aantal personele wisselingen. Hier geven we dan ook met regelmaat trainingen over.
- We zetten voortdurend in op professionalisering van het sociale wijkteam door werkprocessen en werkmethodes te blijven verbeteren; dit is een doorlopend aandachtspunt. Ook hebben we gewerkt aan vereenvoudigen en beperken van werkprocessen. Dit door bijvoorbeeld bepaalde voorzieningen meerjarig toe te kennen (indiceren) en sommige voorzieningen zonder indicatie beschikbaar te stellen. Het uiteindelijke doel hiervan is dat zowel inwoners als medewerkers SWT vereenvoudiging en versimpeling van aanvragen ervaren. Eenvoudig waar kan en uitgebreid waar nodig en altijd zorgvuldig. We creëren hierdoor ook ruimte voor het SWT om kortdurende ondersteuning en cursussen en informatie bijeenkomsten te kunnen gaan geven.
- We zijn gestopt met de functie van Manager Sociaal Wijkteam en hebben de functie van adviseur sociaal wijkteam aangepast naar Team Manager. We hebben gemerkt dat het praktisch aansturen van het sociale wijkteam beter voldoet met een teammanager. Ook hebben we gemerkt dat de doorontwikkeling van de werkwijze en het aanpassen van het Sociaal Wijkteam naar de nieuwe eisen van de wet beter uitgevoerd kan worden door de beleidsafdeling in nauwe samenwerking met de werkers van het Sociaal Wijkteam. Een aparte overstijgende managersfunctie bleek hierin niet van meerwaarde te zijn.
- MeerVoormekaar en het Sociaal Wijkteam werken intensief samen in het uitvoeren van het vrij toegankelijk aanbod. Dit aanbod stemmen we af op de vragen die we krijgen vanuit onze gemeente zowel van inwoners als ketenpartners. We merken dat inwoners dit aanbod steeds beter weten te vinden. Dit komt mede door de vele uitingen op social media en in het lokale weekblad de Wegwijs door MeerVoormekaar.
- Om zo goed mogelijk voor inwoners zoek- en vindbaar te zijn hebben we besloten de eigen website sociaalwijkteam op te heffen en het sociaal wijkteam bereikbaar te laten zijn via de website van de gemeente Wijchen. We hebben geanalyseerd dat de meeste inwoners nu ook al via de gemeentelijke website zoeken. Dit geeft ons ook de mogelijkheid om een website (die van de gemeente) goed en up to date te houden en geen 2 sites hoeven te beheren. Dit is efficiënter en goedkoper. Ook gaan we de naam veranderen in sociaal team. De verandering van de naam van SWT naar ST zullen we doorvoeren op het moment dat de website en alle communicatie gereed is. We zullen uw raad en de inwoners hier tijdig over informeren. Hiermee harmoniseren we de naam van sociaal team met Druten. Daarnaast hebben we ook werkprocessen van het toegangsteam op elkaar afgestemd. Dit zorgt ervoor dat personeel elkaar kan vervangen bij drukte en ziekte voor beide gemeenten.

Belangrijkste bevindingen Jeugd

- De coronamaatregelen hadden een fors effect op het welbevinden van jeugdigen in Nederland. We merken doordat jeugdigen een behoorlijke periode niet naar school, vrienden of verenigingen hebben kunnen gaan nu een groep moeite heeft om de draad weer op te pakken. Dit uit zich in angstig gedrag, motivatie problemen en

het niet weten hoe zich in groepen staande te houden. Dit maakt dat er nog steeds sprake is van een verhoogde vraag naar ondersteuning en zorg. We proberen samen met onderwijs , MeerVoormekaar en het SWT een passend aanbod beschikbaar te hebben om deze problemen zonder specialistische zorg te kunnen verminderen.

- We zien dat zorg die ingezet wordt steeds zwaarder wordt. Om dit te voorkomen proberen we zorg tijdig in te zetten om te voorkomen dat problematiek erger wordt. Dit zodat de jeugdige niet verplaatst hoeft te worden of vastloopt binnen onderwijs. Toch moeten we constateren dat bij een klein aantal jeugdigen de problematiek dermate ernstig is dat we dit met preventie of snellere inzet niet kunnen voorkomen of beïnvloeden. Voor deze groep is het maatwerk in het zoeken naar passend aanbod meestal in combinatie met verblijf.
- We zien een stijging bij jeugdbescherming en jeugdreclassering. Eenzelfde stijging zagen we in 2021. Omdat de verwijzing via een rechtbank loopt hebben we hier geen invloed op.
- We zien een stijging van LTA (landelijk transitie arrangement). We zien als oorzaak hiervan de toename van complexiteit van de problematiek bij een klein deel van de jeugdige in Wijchen. We bekijken de mogelijkheid om de verzwaring van zorg te onderzoeken. Voor een verdere inhoudelijke duiding verwijzen we naar *bijlage 1 het monitor verslag.*

Belangrijkste bevindingen WMO

- Vanaf 2022 zien we een lichte stijging van het gebruik van dagbesteding maar niet naar het oude niveau van voor Corona.
- In plaats van reguliere of specialistische begeleiding wordt met succes vaker een lichtere vorm van begeleiding, de praktische begeleiding, ingezet.
- Als gevolg van de vergrijzing en de aanzuigende werking van het abonnementstarief zien we het aantal klanten voor hulp bij het huishouden nog steeds stijgen. Voor een verdere inhoudelijke duiding verwijzen we naar *bijlage 1 het monitor verslag*.

2: Principeakkoord financiën Rijk en VNG Hervormingsagenda Jeugd (bron: Kamerbrief 18 april ’23)

"Gemeenten en Rijk zijn het eens geworden over een passend financieel kader dat hoort bij het pakket aan inhoudelijke maatregelen dat wordt neergelegd in de Hervormingsagenda. De benodigde hervormingen zijn hard nodig om jeugdigen en hun gezinnen die dat nodig hebben passende zorg te bieden. Tegelijkertijd moet het hele jeugdzorgstelsel financieel houdbaar worden.
De (concept) Hervormingsagenda jeugd 2023-2028 beschrijft de aanpak van een grote transitie die we de komende jaren met elkaar moeten maken. De agenda bestaat uit een groot pakket inhoudelijke maatregelen die moeten leiden tot betere en beter passende zorg voor kinderen en gezinnen binnen een stelsel dat houdbaar is voor de toekomst (zowel financieel als in menskracht)."

Onderdeel van de nu gemaakte afspraken is een uitstel van het in groeipad van de eerder bepaalde besparingen. In het landelijke coalitieakkoord staat een aanvullende besparingsopgave op de jeugdzorg waar het Rijk zelf expliciet de verantwoordelijkheid voor heeft genomen. Ook deze besparingsopgave kent vertraging, omdat de mogelijke invulling hiervan afhankelijk is van de inhoud van de Hervormingsagenda.

We volgen de ontwikkelingen m.b.t. de inkomsten vanuit het Rijk op dit onderdeel nauwgezet (circulaires gemeentefonds). In het monitorverslag lichten we de verbeterlijnen van de hervormingsagenda toe. Zie *Bijlage 1*

3: Financieel beeld Bijstelling 2023

In Q1 van 2023 is de jaarlijkse Nulmeting Jeugd en WMO uitgevoerd. De Nulmeting is het resultaat van meerdere inhoudelijke duiding sessies op basis van de actuele zorgpopulatie, te verwachten trends in zorggebruik, definitieve tarieven 2023 en ontwikkelingen. Dit leidt tot een bijstelling van de begroting 2023 (via de Programmarapportage mei 2023). Het meerjarig effect van de Nulmeting nemen we mee in de Perspectiefnota 2023.

Wat is de verwachte afwijking t.o.v. de begroting?
Voor het lopende jaar 2023 verwachten we op het totaal van de Jeugd en WMO **€ 352k nadeel** ten opzichte van de actuele begroting. Het prijseffect speelt hier een grote rol. De bijstelling van de eenheden op WMO (voordeel) en Jeugd (nadeel) hebben per saldo een neutraal effect. Dus kunnen we stellen dat het gehele verwachte nadeel van € 352k in 2023 wordt veroorzaakt door het prijseffect.
Het genoemde nadeel is opgebouwd uit een nadeel van € 69k op Wmo en een nadeel van 283k op Jeugd. Dit nadeel egaliseren we met de egalisatiereserves, waarmee het (verwachte) resultaat 2023 na egalisatie op *nihil* uitkomt:

	Begroting 2023	Bijstelling 2023		
	Begroting 2023	Nulmeting 2023	Verschil 2023	Vorige prognose 2023
Jeugdwet	14,7	15,0	-0,28	nvt
Wmo	9,1	9,2	-0,07	nvt
totaal Jeugd + WMO	**23,8**	**24,2**	**-0,35**	nvt

Voorliggende informatienota heeft *geen* begrotingswijziging tot gevolg. Bijstellingen lopen via de reguliere P&C- cyclus. Genoemde cijfers sluiten een op een aan bij de 2e rapportage 2023 Wijchen, ook wel de Programmarapportage mei 2023 genoemd.
NB: vanaf 2023 wordt er geen onderscheid meer gemaakt tussen Wmo nieuw en Wmo klassiek, maar spreken we van Wmo.

4: Relevante ontwikkelingen

Lokaal Preventieakkoord, lokaal Sportakkoord en SPUK GALA

Wijchen heeft zowel een Lokaal Preventieakkoord als een Lokaal Sportakkoord gesloten gezamenlijk met inwoners, verenigingen en maatschappelijke partners. Organisaties kunnen een financiële bijdrage aanvragen voor initiatieven die passen bij de ambities van het lokaal Sportakkoord en het lokaal Preventieakkoord. Initiatieven die tot nu toe

gefinancierd zijn, zijn bijvoorbeeld een beweegtuin, de Diabetes Challenge en een leefstijlprogramma voor vrouwen met een migratieachtergrond. In het voorjaar van 2023 zijn daarnaast weer een sportcafé en een preventiecafé georganiseerd om partijen met elkaar te verbinden.
Voor de periode 2023-2026 kunnen gemeenten een specifieke uitkering aanvragen voor de ambities en doelen in het GALA en het Hoofdlijnen Sportakkoord II. Dit is deels ter vervanging van bestaande uitkeringen. Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) biedt het fundament voor samenhangend gezondheidsbeleid en een lokale aanpak op het gebied van gezondheid, sport en bewegen, cultuur én sociale basis. Er wordt voortgebouwd op de doelen van o.a. het lokaal Preventieakkoord en lokaal Sportakkoord. Momenteel zijn we bezig om als gemeente samen met onze partners een plan van aanpak op te stellen voor de periode 2023-2026. Het GALA, vernieuwde Sportakkoord en de Brede Regeling Combinatiefuncties bieden een kans om meer impact en verbinding tussen de verschillende doelen te realiseren. Met als doel: gezondere inwoners, van jong tot oud.

Hulp bij het huishouden
Als gevolg van de vergrijzing zien we het aantal klanten met hulp bij het huishouden nog steeds stijgen. Het nieuwe normenkader leidt op beperkte schaal tot een lagere inzet van de hulp bij het huishouden. Onze aanbieders kampen met een personeelstekort. Dit zorgt voor een wachttijd bij de inzet van de hulp, deze wachttijd is wisselend per aanbieder. Ook kan niet altijd (alle) hulp geboden worden die geïndiceerd is. Dit drukt vooralsnog de kosten. Onze aanbieders doen hun uiterste best om nieuwe hulpen te werven en bestaande hulpen te behouden. Ook wordt er soms hulp geleverd op zaterdag. Vanuit de gemeente doen we aan verwachtingsmanagement richting onze klanten.

Hulpmiddelen
Met onze hulpmiddelenleverancier Welzorg is een verbetertraject gestart dat we intensief volgen. Dit resulteert in een betere performance. Ook verbeteren de levertijden van hulpmiddelen. We hebben het voornemen uitgesproken om het contract met Welzorg te verlengen.

Inloop en ontmoeten
We willen, in samenwerking met de ouderenbonden en andere maatschappelijke organisaties, de laagdrempelige inloop en ontmoeten stimuleren. De ontmoetingsplekken zijn erop gericht om inwoners op een laagdrempelige manier elkaar te laten ontmoeten, informatie te delen, hobby's uit te oefenen, cursussen te organiseren en te volgen, vrijwilligerswerk te doen en deel te nemen aan de maaltijdvoorziening. In dit kader willen wij de eerder ingezette ondersteuning van ’t Kompas en het seniorenontmoetingscentrum de Villa continueren. Uw raad kan een informatienota tegemoet zien over de evaluatie van de Villa en het inlopen en ontmoeten.

Pilot indicatievrije dagbesteding ouderen
Vanaf 1 mei 2023 is bij de dagbegeleiding ‘t Achterom en de Oase geen indicatie meer nodig van het Sociaal Wijkteam om deel te nemen. In een pilot, die tot eind van het jaar duurt, gaan we ervaringen opdoen. De medewerkers van MeerVoormekaar kijken samen met de deelnemer, mantelzorger of verwijzer of deelname aan de dagbegeleiding passend en helpend is. In november 2023 evalueren wij de pilot. Met MeerVoormekaar zijn afspraken gemaakt over het periodiek aanleveren van managementinformatie zodat we de ontwikkelingen tussentijds kunnen blijven volgen.

Perceelgesprekken/ Leveranciersbijeenkomsten

We zijn gestopt met het houden van perceelgesprekken en leveranciersbijeenkomsten omdat we weer volledig zijn teruggetreden naar de regionale contracten. We werken als regio samen met de leveranciers van zorg in gewenste ontwikkelingen die we beschreven hebben in het regionaal werkprogramma. Dit programma zal in de tweede helft van 2023 aan alle raden van het rijk van Nijmegen worden aangeboden.
We voeren nog wel gesprekken met leveranciers als we lokaal knelpunten ervaren of een lokale ontwikkeling nodig hebben zoals bijvoorbeeld de BSO plus van kinderopvang de eerste stap in samenwerking met Unik. Hier vangen we lokaal kinderen op met een plusvraag in een BSO groep met een stukje extra ondersteuning.

Mantelzorgonderzoek
MantelzorgNL heeft een breed onderzoek in Wijchen uitgevoerd om de behoefte van mantelzorgers aan ondersteuning in beeld te brengen. Op basis van dit rapport zijn 8 doelstellingen geformuleerd, zoals het werven van een mantelzorgmakelaar. De mantelzorgmakelaar maakt onderdeel uit van het Sociaal Wijkteam. Na een jaar gaan we deze pilot evalueren.

ZonMw subsidie 'Zinvolle dagactiviteiten thuiswonende mensen met dementie'
De gemeenten Druten en Wijchen hebben onderzoek gedaan naar 'Zinvolle dagactiviteiten voor thuiswonende mensen met dementie'. Samen met aanbieders en belanghebbenden is een Plan van Aanpak om het aanbod van dagactiviteiten voor thuiswonende mensen met dementie te versterken.

Dementievriendelijk Alverna (Mentality)
Veel mensen met dementie willen zo lang mogelijk thuis blijven wonen en mee blijven doen in de maatschappij. Voorwaarde hiervoor is een dementievriendelijke gemeenschap. Er heeft een onderzoek plaatsgevonden op Alverna om in kaart te brengen wat nodig is om tot een dementievriendelijk gemeenschap te komen. Het resultaat is een Werkgroep op Alverna die concrete activiteiten zoals het Mantelzorgcafé organiseert.

Voorkomen of verminderen van Eenzaamheid
In Wijchen is 1 op de 4 inwoners eenzaam, iedereen kan er vroeg of laat mee te maken krijgen. De Kerngroep Eenzaamheid werkt aan het voorkomen of verminderen van eenzaamheid. Onlangs is de 'Week van de ontmoeting 2022' geëvalueerd en zijn de voorbereidingen voor de 'Week van de ontmoeting 2023' in gang gezet. Daarnaast gaan wij een analyse maken van het voorliggend aanbod per risicogroep. Zo wordt inzichtelijk welke interventies al ingezet worden, maar ook waar we wellicht een interventie missen.

Iedereen doet mee (inclusie)
In februari 2023 is de werkgroep Inclusie gestart. De leden van de werkgroep hebben de naam " Wijchen voor Iedereen" gekozen. De werkgroep bestaat momenteel uit 7 actieve leden, waarvan de meesten ervaringsdeskundigen zijn.
De werkgroep komt eenmaal per maand bij elkaar. Zij richten zich als eerste op bewustzijn van jeugdige inwoners.

Ook binnen de gemeente groeit de bekendheid van Inclusie en de werkgroep. Er is een themabijeenkomst voor medewerkers geweest. Daarnaast wordt er steeds vaker gebruik gemaakt van de ervaring van de werkgroep leden. Een voorbeeld hiervan is het controleren van de toegankelijkheid van een digitale enquête.
Daarnaast is er overleg geweest met de organisatie van Emporium, waarbij adviezen zijn gegeven over het " inclusiever" maken van dit grote evenement.

Aanbod en ontwikkelingen voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid

Inwoners waarbij een vermoeden is van psychiatrische problematiek al dan niet met verslaving en/of LVB kunnen sinds januari 2022 bij het Wijk GGZ-team terecht. Inmiddels blijken er zowel uit ervaringsverhalen als uit cijfers meerdere succesfactoren te zijn. Zo geeft de WijkGGZ bijvoorbeeld een laagdrempelige ingang voor bewoners, maar ook voor netwerkpartners, waardoor bij dreigende problematiek preventief kortdurende ondersteuning geboden kan worden zonder verwijzing naar de GGZ.
Er zijn ook ontwikkelpunten voor de WijkGGZ zoals de positionering van de WijkGGZ in het sociaal domein, de manier van werken (focus op herstel ondersteunend in plaats van psychiatrische problematiek) en het uniformer en eenduidiger registreren conform de afspraken. Ook het toeleiden van bewoners naar wijkactiviteiten en het organiseren van preventieactiviteiten moet nog verder invulling krijgen. De komende tijd zullen hier stappen in worden gezet zoals de invoering van een nieuw registratiesysteem.

Integraal Herstel en MeerVoormekaar zijn in januari gestart met de herstelgerichte inloop voor inwoners met psychische kwetsbaarheid en/of een verslaving aan bijvoorbeeld alcohol of drugs. De inloop biedt een breed pallet van activiteiten om deze kwetsbare inwoners met inzet van een ervaringsdeskundige waar nodig te ondersteunen. Dit met het doel dat iemand binnen zijn mogelijkheden zo goed mogelijk kan functioneren en participeren met zo min mogelijk professionele hulp. Na dit traject is het de bedoeling dat de deelnemer naar een reguliere lotgenotencontactgroep gaat of dat er geen ondersteuning meer nodig is. Het streven is om in 2023 te groeien naar 25 deelnemers. Er is inmiddels gestart met een aantal activiteiten zoals ‘Meer dan wandelen’ en ‘Meer dan een inloop’. De activiteiten zullen de komende tijd worden uitgebreid.

Nationaal Programma Onderwijs
Vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) ontvangt de gemeente in 2021, 2022 en 2023 incidentele middelen. De bestedingstermijn is verlengd naar 31 juli 2025. Op deze middelen rust een terugbetalingsverplichting. In overleg met het onderwijs, de kinderopvang en de bibliotheek is een bestedingsplan in 2021 opgesteld. Hieronder een korte update van de huidige stand van zaken per interventie.

1. *Extra schoolmaatschappelijk werk:* De schoolmaatschappelijk werkers bieden kortdurende ondersteuning aan leerlingen en zo nodig hun verzorgers. Dit maakt dat er snel en preventief kan worden ondersteund indien dit nodig is. Ze doen dit in samenwerking met onderwijs en de SOJ (speciale ondersteuning jeugd ggz). Daarnaast hebben ze een cursusaanbod ontwikkeld en aangeboden waarover u meer kunt lezen in het monitor verslag.
2. *Extra inzet jeugdconsulenten:* We hebben de personele formatie uitgebreid en gezocht naar mogelijkheden om de wachttijden voor jeugdige en ouders te verkorten door bijvoorbeeld het inzetten van spreekuren. Tevens hebben we gezorgd voor stabiliteit in het team door dat we tijdelijke contracten hebben kunnen verlengen.
3. *Cursussen en voorlichting jongeren en ouders:* We geven van cursussen en voorlichting in samenhang met onderwijs en MeerVoormekaar. De informatie hierover kunt u lezen in het monitor verslag.
4. *Leesoffensief Wijchen:* De deelnemende partijen zijn begonnen met het uitvoeren van het bijbehorende actieplan. Dat actieplan heeft een looptijd van twee schooljaren. De gemeente is niet inhoudelijk betrokken bij het actieplan. Dat laten we over aan de professionals in het onderwijs, de kinderopvang en van de bibliotheek. Een evaluatie vindt plaats aan het eind van de looptijd.
5. *Naschoolse activiteiten basisschoolleerlingen:* De uitvoering is nog niet gestart, De middelen zijn geoormerkt voor dit bestedingsdoel.

2023

[MONITOR JEUGD EN WMO]

Q1 2023, Gemeente Wijchen

Inhoudsopgave

1. Inleiding 2
2. Toegang en preventie 3
2.1 Hulpvragen verdeeld naar zorgtype 3
2.2 Wachtlijst 4
2.3 Tevredenheid over de toegang 4
2.4 Klachten en bezwaren 4
2.5 Vrij toegankelijk aanbod 5
3. Jeugd 7
3.1 Verwijzers 7
3.2 Zorggebruik totaal 8
3.3 Zorggebruik per bouwsteen 9
3.4 Tevredenheid over de jeugdzorg 16
3.5 Betaalbaarheid 16
4. Wmo 19
4.1 Zorggebruik totaal 19
4.2 Zorggebruik per bouwsteen 21
4.3 Tevredenheid over de Wmo 25
4.4 Betaalbaarheid 25
5. Veilig Thuis 27
7. Contractering Wmo en Jeugd 28
Bijlage 1 - KPI's in de rapportage 29
Bijlage 2 – Overzicht bezuinigingsmaatregelen en aanbevelingen Verweij-Jonker 30
Bijlage 3 - Overzicht gebruik van collectief aanbod Meervoormekaar 33

1. Inleiding

Met deze monitor maken we inzichtelijk wat de stand van zaken is van de Wmo en jeugdhulp in de gemeente Wijchen. Hiermee maken we inzichtelijk wat er goed gaat, en wat verbetering behoeft. Zo kunnen we bijsturen waar nodig.

We proberen u met deze rapportage altijd zo goed mogelijk te informeren. Duidelijk en volledig, zonder in onnodig detail te treden. Als u opmerkingen ter verbetering of verheldering van de rapportage heeft dan horen wij dat graag.

Opbouw van de rapportage
Deze monitorrapportage is opgebouwd uit een hoofdstuk over de toegang via het Sociaal Wijkteam, en vervolgens het zorggebruik uitgesplitst in de hoofdstukken Jeugdzorg en Wmo. Telkens presenteren we de data die relevante ontwikkelingen laten zien, zoals grote verschuivingen of bouwstenen waarop we besparingen willen realiseren. We vergelijken bovendien met voorgaande kalenderjaren zodat de ontwikkeling zichtbaar is.

Opmerking bij de cijfers
Data over zorggebruik is per definitie aan vertraging onderhevig. Dat betekent dat de gepresenteerde cijfers over de afgelopen maanden waarschijnlijk niet volledig zijn. Zorgaanbieders kunnen hun declaraties bijvoorbeeld later indienen. Of het kan zijn dat de backoffice reeds afgegeven beschikkingen nog niet heeft verwerkt. Die vertraging is helaas niet te voorkomen.

Bijstelling 2023
In Q1 van 2023 is de jaarlijkse Nulmeting Jeugd en WMO uitgevoerd. De Nulmeting is het resultaat van meerdere inhoudelijke duiding sessies op basis van de actuele zorgpopulatie, te verwachten trends in zorggebruik en ontwikkelingen. Ook nemen we de definitieve tarieven 2023 hierin mee.
De Nulmeting leidt tot een financiële bijstelling, die wordt verwerkt via de reguliere P&C-cyclus. De bijstelling voor het lopende jaar verwerken we in de Programmarapportage mei 2023. De meerjarige bijstelling vanaf 2024 wordt onderdeel van de Perspectiefnota 2023.

Wat is de verwachte afwijking t.o.v. de begroting?
Voor het lopende jaar 2023 wordt op basis van de Nulmeting 2023 op het onderdeel Jeugd een **nadeel** t.o.v. de huidige begroting 2023 verwacht van **€ 283k**. Dit verwachte resultaat leidt tot een onttrekking uit de egalisatiereserve Jeugd, waarmee het resultaat Jeugd 2023 ná egalisatie op nihil uitkomt. Deze reserve is bedoeld voor het egaliseren van (verwachte) jaarresultaten Jeugd.

Op de uitgaven *WMO* 2023 verwachten we een **nadeel** ad afgerond **€ 69k** ten opzichte van de actuele begroting. Dit verwachte resultaat leidt tot een onttrekking uit de egalisatiereserve WMO, waarmee het resultaat WMO ná egalisatie op nihil uitkomt. Deze reserve is bedoeld voor het egaliseren van (verwachte) jaarresultaten WMO.

Bij zowel de Jeugd als de WMO zien we, naast het bijstellen van de eenheden zorggebruik, een prijseffect optreden als gevolg van de definitieve tarieven 2023.

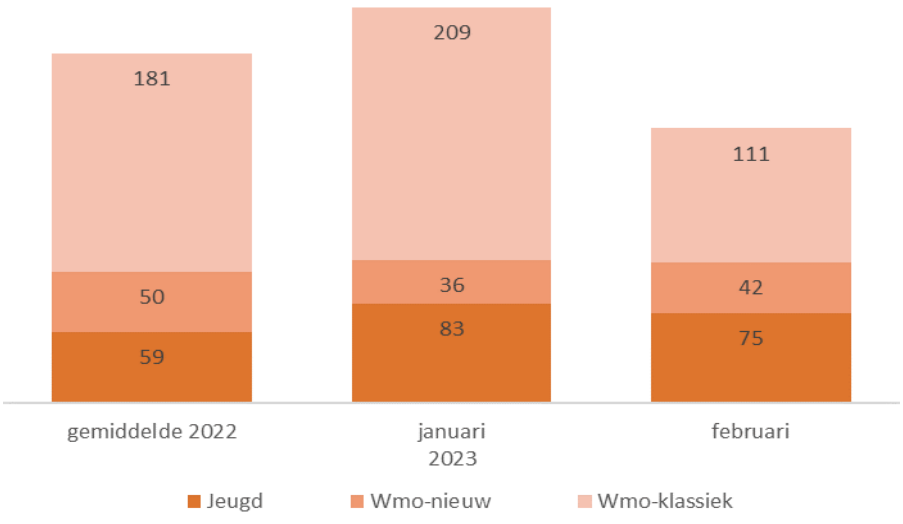
2. Toegang en preventie

Belangrijkste bevindingen

- Het nieuwe registratiesysteem van het SWT is nog steeds aan ontwikkeling onderhevig. Dit doordat we op basis van voortschrijdend inzicht het systeem gebruiksvriendelijker en completer maken. Maar ook is training nodig in het werken met het systeem van belang om tot eenduidige registratie te komen.
- We zijn gestart met het vereenvoudigen van werkprocessen en vermindering van bureaucratie. Dit door voor bepaalde ondersteuning en zorg meer jarige indicaties af te geven en een aantal vormen van dagbesteding en inloop en ontmoeten voor ouderen zonder indicatie beschikbaar te stellen.
- We hebben de aansturing van het sociale wijkteam aangepast aan de huidige wensen vanuit de werkorganisatie en het sociale wijkteam.
- We bieden kortdurende ondersteuning door het schoolmaatschappelijk werk en de jeugdconsulenten en hebben spreekuren ingevoerd om wachttijden te verkorten. In een volgende monitor geven we een beeld van de inzet van het schoolmaatschappelijk werk.
- MeerVoormekaar en het Sociaal Wijkteam werken nauw samen voor het uitbouwen van het vrij toegankelijk aanbod, gericht op de inwonervraag. Voor jeugd is hierbij nadrukkelijk de samenwerking opgezocht met onderwijs. We beogen in een volgende monitor de tevredenheid van de inwoner over de inzet van het vrij toegankelijk aanbod te geven.

2.1 Hulpvragen verdeeld naar zorgtype

Via de inlooplocaties, telefonisch en per e-mail kunnen mensen een vraag stellen aan het Sociaal Wijkteam. Soms is het een informatievraag die meteen beantwoord kan worden. Soms leidt de vraag tot een aanmelding. Bij een aanmelding krijgt de inwoner een keukentafelgesprek en wordt meestal hulp ingezet. In onderstaand overzicht ziet u hoe aanmeldingen verdeeld worden naar type zorg: jeugd, Wmo-nieuw en Wmo-klassiek.

Figuur 1. Aantal hulpvragen Sociaal Wijkteam

2.2 Wachtlijst

Omdat de wachttijden op dit moment nog niet uit het registratiesysteem gehaald kunnen worden, worden deze momenteel apart bijgehouden totdat dit goed uit het systeem kan worden gehaald. In de volgende monitor kunnen we een beeld laten zien van de wachtlijst. We weten dat de wachttijden fluctueren door ziekte en vertrek van personeel en de toename van zorgvragen van inwoners. We zetten in op de vereenvoudiging van werkprocessen en een vermindering van bureaucratie met als doel de doorlooptijden te versnellen bij het SWT. Hierdoor wordt de inwoner sneller geholpen en zal de werkdruk bij SWT medewerkers afnemen.

Bij aanmelding bij het SWT vindt altijd triage plaats om de ernst te beoordelen. Spoedmeldingen worden dan met voorrang opgepakt.

2.3 Tevredenheid over de toegang

Tevredenheid meten we via het jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek onder inwoners die voor het eerst een aanvraag doen. Van degenen die voor het onderzoek benaderd zijn, heeft 33% van de jongeren gereageerd, 27% van de ouders en 54% van de inwoners die een Wmo-aanvraag deden. Dit is boven het landelijk gemiddelde. In het cliëntervaringsonderzoek 2022 zien we een lichte verbetering ten opzichte van 2021.

	Jeugdhulp volgens jeugdige	Jeugdhulp volgens ouders/verzorgers	Wmo
Rapportcijfer voor de toegang tot hulp	**7,5** was 7,3 in 2021	**7,3** was 7,2 in 2021	**7,3** was 7,2 in 2020
Tevreden over het keukentafelgesprek	**7,6** was 7,2 in 2021	**90%** was 84% in 2021	**91%** was 88% in 2021
Tevreden/ niet tevreden of ontevreden over contact met het Sociaal Wijkteam	niet gevraagd	**89%** was 74% in 2021	**94%** was 88% in 2021

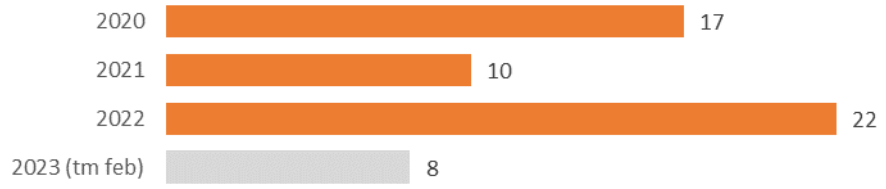
2.4 Klachten en bezwaren

Het aantal klachten over het Sociaal Wijkteam staan hieronder weergegeven. In de eerste twee maanden van 2023 ontvingen we **één klacht** over gedragingen en bejegening door het Sociaal Wijkteam. Zoals gebruikelijk wordt geprobeerd de klachten in goed overleg op te lossen via informeel contact.

Figuur 2. Aantal klachten over het Sociaal Wijkteam

Inwoners kunnen bezwaar maken als zij het niet eens zijn met een besluit van de gemeente. Er zijn tot en met februari 2023 **acht bezwaarschriften** ingediend die gericht zijn op besluiten over Wmo, Jeugdhulp, Leerlingenvervoer en over gehandicaptenparkeerkaarten. Hiervan zijn er momenteel twee ingetrokken. De overige bezwaren worden zo mogelijk informeel (in een persoonlijk gesprek) behandeld.

Figuur 3. Aantal bezwaren tav besluiten

2.5 Vrij toegankelijk aanbod

In en rond de toegang organiseren we laagdrempelige hulp en ondersteuning: het vrij toegankelijk aanbod. Inwoners kunnen hier gebruik van maken zonder verwijzing. Hiervoor werken het Sociaal Wijkteam en welzijnsinstelling MeerVoormekaar nauw samen. Beiden maken steeds meer gebruik van elkaars kennis en mogelijkheden. Het gezamenlijk aanbod wordt vraaggericht ontwikkeld en bijgestuurd. Hieronder leest u een niet-uitputtend overzicht van het vrij toegankelijk aanbod. Een overzicht van het gebruik van het collectief aanbod van Meervoormekaar in 2022 is te vinden in Bijlage 3. We verwachten dat er een verschuiving gaat plaatsvinden van geïndiceerde zorg naar vrij toegankelijk aanbod.

Voor wie is het?	Wat is het aanbod?
Inwoners met enkelvoudige hulpvragen	**Spreekuur Sociaal Wijkteam** Spreekuur is om mensen wegwijs te maken in het vrij toegankelijk aanbod, terwijl ze op de wachtlijst staan. **Vraagpunt MeerVoormekaar** Verdeelpunt om mensen te begeleiden naar aanbod van MeerVoormekaar, Sociaal Wijkteam, of elders.
Jeugd	**Collectief aanbod MeerVoormekaar** Bijvoorbeeld groepen voor eenzame jongeren, meidengroepen, jonge mantelzorgers, jongeren met autisme, huiswerk

	planningsondersteuning, jongerencentrum en sportgroepen. **Jongerenwerk MeerVoormekaar** Groepsgerichte ondersteuning voor jeugdigen (met onderwijs en schoolmaatschappelijk werk). Uitgebreid door Blokhuismiddelen. **Rots en watertraining Sociaal Wijkteam** Training voor jeugd om sterker in de schoenen te leren staan. **Sova trainingen** Sociale vaardigheidstrainingen voor jeugdige **Kies Cursus** Cursus voor kinderen van gescheiden ouders **Happy Cursus** Groepsaanbod ter bevordering van welbevinden en geluk en ter voorkoming van depressie bij jongeren in het VO
Gezinnen	**Relatie en Scheidingsloket SWT en MeerVoormekaar** Informatie en advies bij relatieproblemen of (dreigende) scheiding. **Collectief aanbod MeerVoormekaar** Bijvoorbeeld 'gezinnen voor elkaar' en groepen opvoedingsondersteuning (pubers, ouders van pubers, etc.)
Volwassenen	**Collectief aanbod MeerVoormekaar** Bijvoorbeeld groepen rouwverwerking, geraakt door kanker (met Marikenhuis), Niet aangeboren hersenletsel (met MEE), financiële vitaliteit, multiculturele vrouwen, cursus voor mantelzorgers.
Ouderen	**Collectief aanbod MeerVoormekaar** Bijvoorbeeld inloop in het Kompas, samen koken in de wijk, Meer Bewegen voor Ouderen, Bezoek en Opvang Service (BOS), mantelzorgcafé, Alzheimercafé, OpStap vervoersdienst.

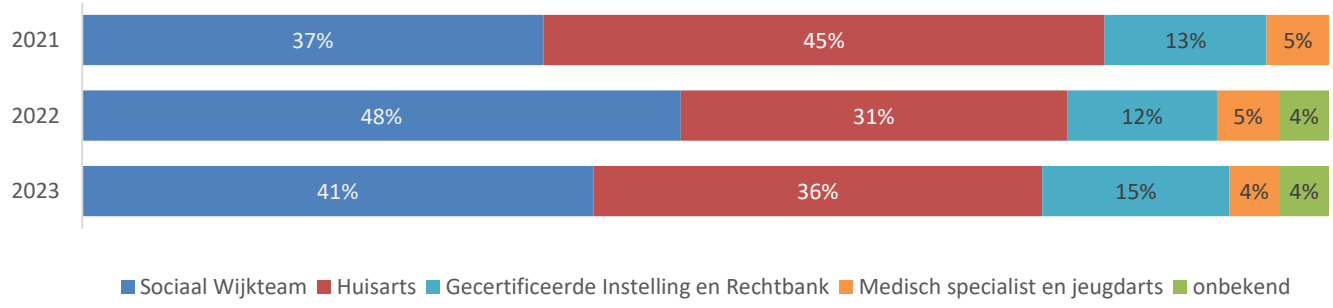
3. Jeugd

Belangrijkste bevindingen

- De coronamaatregelen hadden een fors effect op het welbevinden van jeugdigen in Nederland. We merken doordat jeugdige een behoorlijke periode niet naar school vrienden op verenigingen hebben kunnen gaan nu een groep moeite heeft om de draad weer op te pakken. Dit uit zich in angstig gedrag , motivatie problemen en het niet weten hoe zich in groepen staande te houden. Dit maakt dat er nog steeds sprake is van een verhoogde vraag naar ondersteuning en zorg. We proberen samen met onderwijs , MeerVoormekaar en het SWT een passend aanbod beschikbaar te hebben om deze problemen zonder specialistische zorg te kunnen verminderen.
- We zien dat zorg die ingezet wordt steeds zwaarder wordt. Om dit te voorkomen proberen we zorg tijdig in te zetten om te voorkomen dat problematiek erger wordt. Dit zodat de jeugdige niet verplaatst hoeft te worden of vastloopt binnen onderwijs. Toch moeten we constateren dat bij een klein aantal jeugdige de problematiek dermate ernstig is dat we dit met preventie of snellere inzet niet kunnen voorkomen of beïnvloeden. Voor deze groep is het maatwerk in het zoeken naar passend aanbod meestal in combinatie met verblijf.
- We zien een stijging bij jeugdbescherming en jeugdreclassering. Eenzelfde stijging zagen we in 2021. Omdat de verwijzing via een rechtbank loopt hebben we hier geen invloed op.
- We zien een stijging van LTA (landelijk transitie arrangement). We zien als oorzaak hiervan de toename van complexiteit van de problematiek bij een klein deel van de jeugdige in Wijchen. We bekijken de mogelijkheid om de verzwaring van zorg te onderzoeken.
- Indien kinderen 18 jaar worden, zorgen we dat er een goede overgang is naar volwassenenzorg of verlengen we de jeugdzorg indien nodig.

3.1 Verwijzers

Niet alleen het Sociaal Wijkteam mag een inwoner verwijzen naar jeugdhulp. Ook bijvoorbeeld huisartsen mogen verwijzen naar jeugdhulp. In onderstaand overzicht is te zien wie er verwijzen naar jeugdhulp. Door een ontwikkelfout in het nieuwe systeem was tijdelijk het niet mogelijk om verwijzers goed te registreren. Dit probleem is opgelost, maar hierdoor hebben we nog een kleine groep indicaties waarbij de verwijzer als onbekend staat gemarkeerd in het systeem.

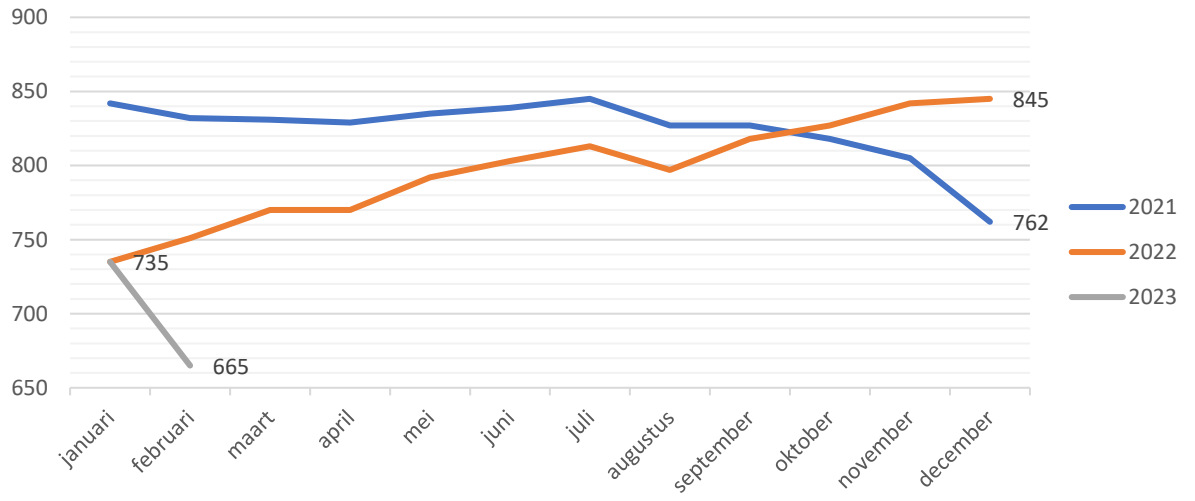
Figuur 4. Herkomst verwijzingen naar jeugdhulp t/m 2023

Sturen op verwijzingen
Binnen het Sociaal Wijkteam gebruiken we het TA-overleg (Toetsing en Afhandeling) om indicatiestelling te verbeteren en zorgvuldiger te kijken of de meest passende zorg wordt ingezet. Ook hebben we voor de consulenten de mogelijkheid van consultatie van beleid en contract management verbeterd. Hierdoor kunnen ze direct vragen stellen indien gewenst.

Daarnaast hebben we de SOJ (specialistische ondersteuning huisartsen jeugd) al een aantal jaren beschikbaar voor SWT en huisartsen. Ook op deze wijze zorgen we dat we met inzet van expertise een juiste beoordeling kunnen maken welke zorg noodzakelijk is. Met de huisartsen spreken we in een afvaardiging eens per kwartaal en in totaal een keer per jaar. Dit is een constructief overleg waarbij we in gezamenlijkheid spreken over trends in vragen van zorggebruikers , ervaringen met aanbieders en vrij toegankelijk aanbod en het beheersbaar houden van gebruik en kosten van met name de jeugdhulp.

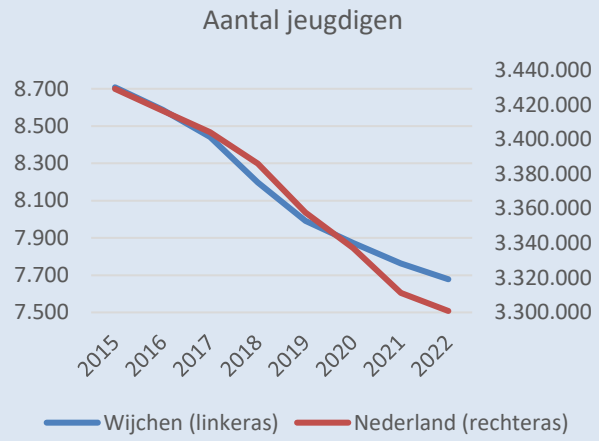
3.2 Zorggebruik totaal

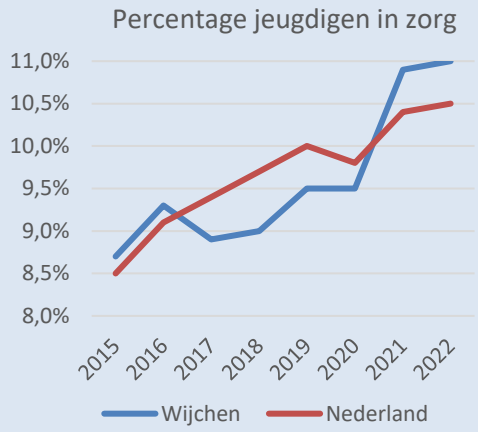
Aantal jeugdigen dat hulp ontvangt
In 2022 zagen we een laag aantal jeugdigen aan het begin van het jaar. Dit werd onder andere veroorzaakt door de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel. In de loop van het jaar nam het aantal jeugdigen toe. Ook in 2023 zien we een laag aantal jeugdigen aan het begin van het jaar. De verwachting is het aantal jeugdigen in februari nog zal toenemen.

Figuur 5. Aantal unieke personen met toewijzing

Minder jeugdigen, relatief meer jeugdigen in zorg
In Wijchen, en in heel Nederland, zien we twee relevante trends. Het aantal jeugdigen neemt af (in absolute en relatieve zin), en het percentage jeugdigen in zorg neemt toe. Met andere woorden: terwijl er steeds minder jeugdigen zijn, krijgt een groter aandeel daarvan zorg.

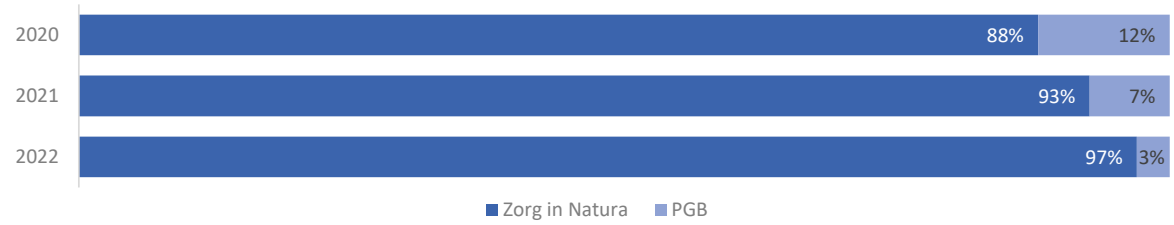

Bron: CBS, 2023

Verhouding zorg in natura – PGBs
De verhouding tussen zorg in natura en PGB geven we weer als percentages van de totale kosten. Daarmee zien we het volume van de zorg in PGB en zorg in natura.

We zien dat inwoners minder vaak kiezen voor PGB. Dat komt doordat er een breed aanbod zorg in natura beschikbaar is (dus veel keuzevrijheid). Daarnaast wordt er ook zorgvuldiger door het Sociaal Wijkteam gekeken naar wat onder gebruikelijke zorg valt.

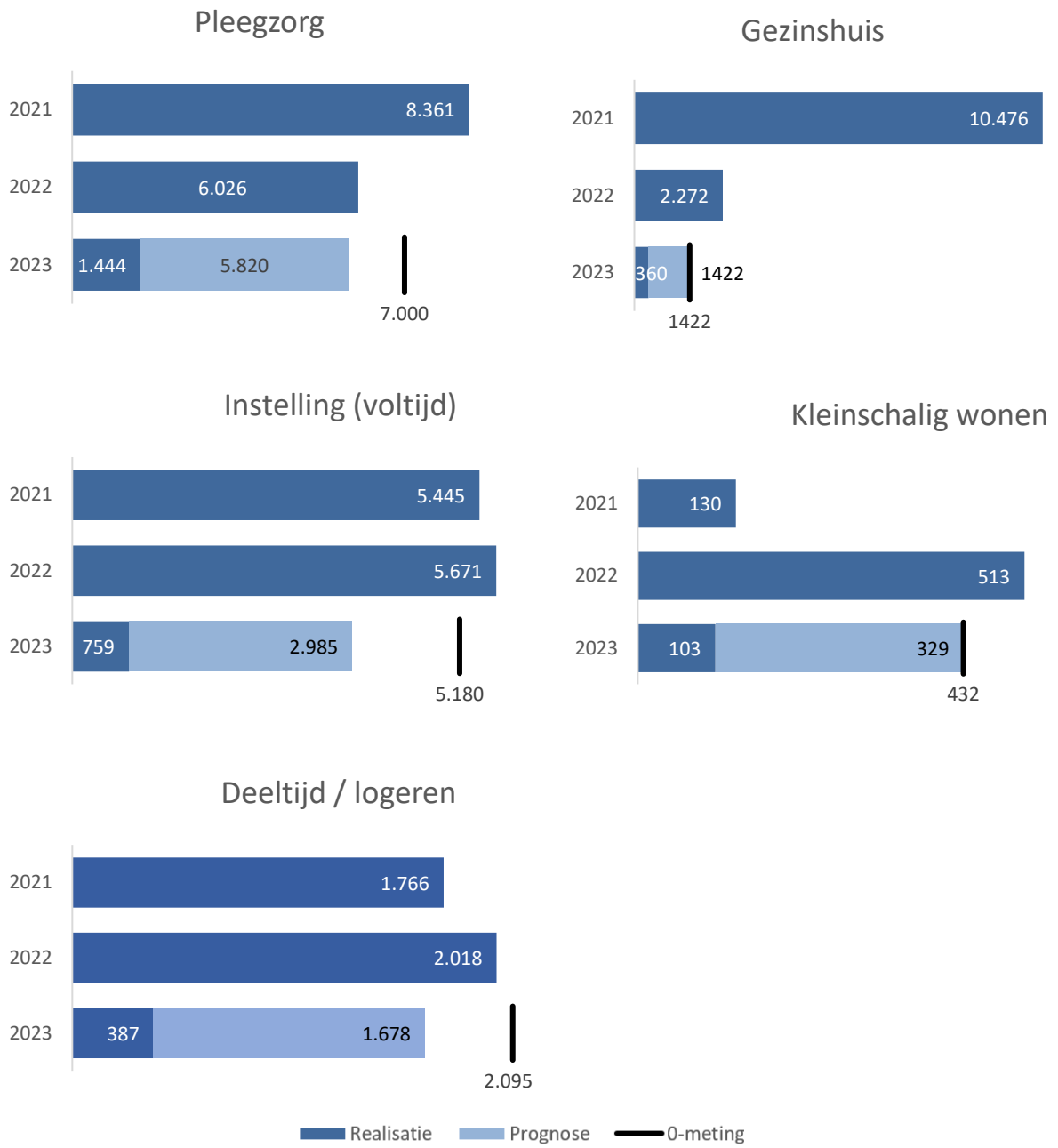
Figuur 6. Verhouding zorg in natura en PGB

3.3 Zorggebruik per bouwsteen

In deze paragraaf presenteren we u de meest belangrijke ontwikkelingen. Dit kan per categorie of per bouwsteen.

Jeugdhulp met verblijf

Ons uitgangspunt is dat jongeren zoveel mogelijk gezinsgericht opgroeien. We streven daarom naar meer verblijf in pleegzorg of een gezinshuis, en minder in een jeugdzorginstelling. Hieronder ziet u het aantal etmalen per categorie.

Figuur 7. Aantal etmalen jeugdhulp met verblijf

Bij verblijf zien we over het algemeen een daling van zorggebruik vanwege de wijziging van het woonplaatsbeginsel in 2022. Dit heeft ervoor gezorgd dat een aantal jeugdige zijn uitgestroomd omdat ze zijn gaan vallen onder de bekostiging van een andere gemeente. Ook zijn er een aantal jongere ingestroomd doordat ze zijn gaan vallen onder de bekostiging van onze gemeente. Wel zien we een verzwaring van de doelgroep waarbij zorg langduriger wordt ingezet. De groep jongeren die niet meer onder onze gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen is groter waardoor er een financieel gunstig effect optreedt.

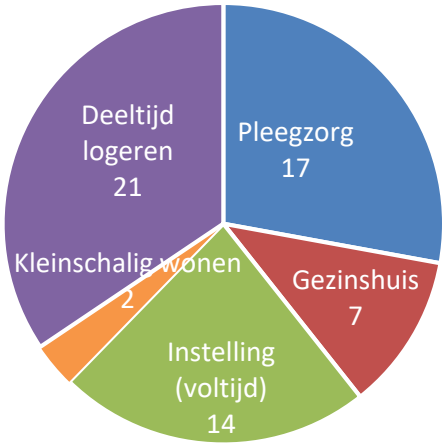
Pleegzorg laat een lichte daling zien t.o.v. de begroting. Dit komt door matchingsproblemen en verzwaring van de problematiek. De problematiek is dan te zwaar om kinderen binnen pleegzorg te plaatsen. Of zij passen niet in de samenstelling van het pleeggezin. En de eerdergenoemde wijziging woonplaatsbeginsel heeft effect.

We zien een daling in het aantal kinderen in gezinshuizen. Dit wordt veroorzaakt door het nieuwe woonplaatsbeginsel. Bij een aantal van de gezinshuiskinderen zien we een toename van de problematiek.

In 2022 hebben 2 jeugdigen gebruik gemaakt van gesloten jeugdzorg. 1 van deze jeugdigen is naar Wijchen gekomen vanwege het woonplaatsbeginsel. Vanwege de zwaarte van de problematiek is er geen andere passende plek. Verwacht wordt dat deze jeugdigen ook in 2023 gebruik zullen maken van de gesloten jeugdzorg. Gesloten jeugdzorg wordt voornamelijk door rechtbank of Gecertificeerde Instelling (GI) ingezet. Op deze instroom heeft de gemeente geen invloed.

Kleinschalig wonen is een nieuwe categorie die in 2022 is gestart. Dit is een verblijfsvorm voor jeugdigen met een zware zorgbehoefte die anders in een voltijd instelling geplaatst zouden worden. Dit is in lijn met de landelijke verbeteragenda jeugd waarin één van de opdrachten is om instellingsgroepen te verkleinen. Omdat dit een nieuw product is hebben we hier geen nulmeting voor in 2022. Op dit moment zijn er 2 jeugdigen die in Wijchen hiervan gebruikt maakt.

In totaal zijn er in 2023 tot nu toe 61 jeugdigen in verblijf. Aan de rechterzijde ziet u de verdeling in eerdergenoemde categorieën.

Figuur 8. Totaal aantal jeugdigen naar type verblijf

Actuele ontwikkelingen jeugdzorg met verblijf

Invoeren budgetplafonds bij regionale contracten

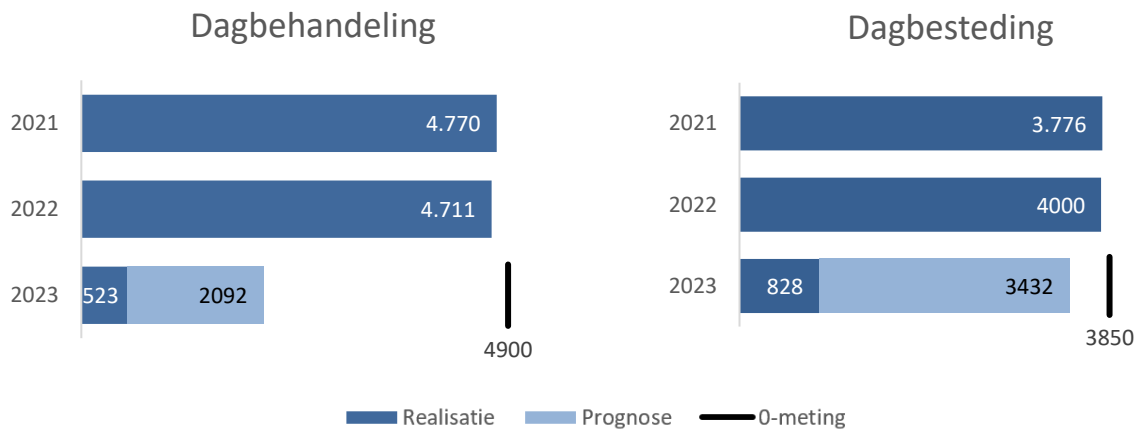
In de regio werken we bij zorg met verblijf met richtinggevende plafonds. Op deze wijze proberen we grip te houden op een eventuele stijging van gebruik. We merken dat we voldoende plekken hebben ingekocht waardoor we onder het plafond blijven.

Toename complexe problematiek

We constateren dat bij een klein aantal jeugdige de problematiek der mate complex is dat er sprake is van noodzaak tot hoog complexe zorg geboden via landelijk transitie arrangementen. Dit is hoog specialistische zorg waarbij vanuit verschillende specialisme voor deze jeugdige behandelprogramma's met verblijf worden geboden. De gemeentelijke invloed op voorkomen of verminderen is zo goed als nihil bij deze groep.

Dagbehandeling jeugd
We zien een daling bij zowel dagbehandeling als dagbesteding. De toename die we in 2022 zagen die veroorzaakt werd door de coronamaatregelen lijkt hiermee te zijn afgenomen.

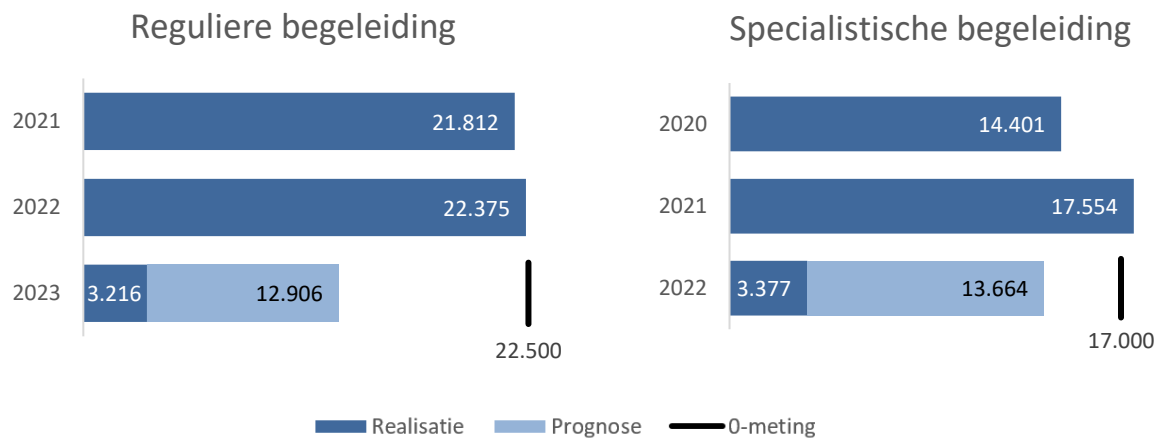
We merken een toename van de preventieve inzet van naschoolse dagopvang en vakantie dagopvang uitgevoerd door de Eerste Stap. Dit zetten we in om kinderen zoveel mogelijk te stimuleren in hun ontwikkeling en ook gezinnen met een beperkte draagkracht te ontlasten. Hiermee voorkomen we dat een kind uitvalt binnen school of een gezin door toenemende ontwikkelingsproblemen of overbelasting van kinderen.

Figuur 9. Aantal dagdelen jeugdigen in dagbehandeling en dagbesteding

BSO plus
We zijn eind 2022 gestart met de pilot BSO plus samen met zorgaanbieder Unik en kinderopvang de Eerste stap. In deze nieuwe BSO groep worden kinderen opgevangen die niet terecht kunnen in een reguliere BSO vanwege bijzonder gedrag. Deze kinderen worden nu opgevangen in dagbesteding, omdat er geen andere geschikte plek was.

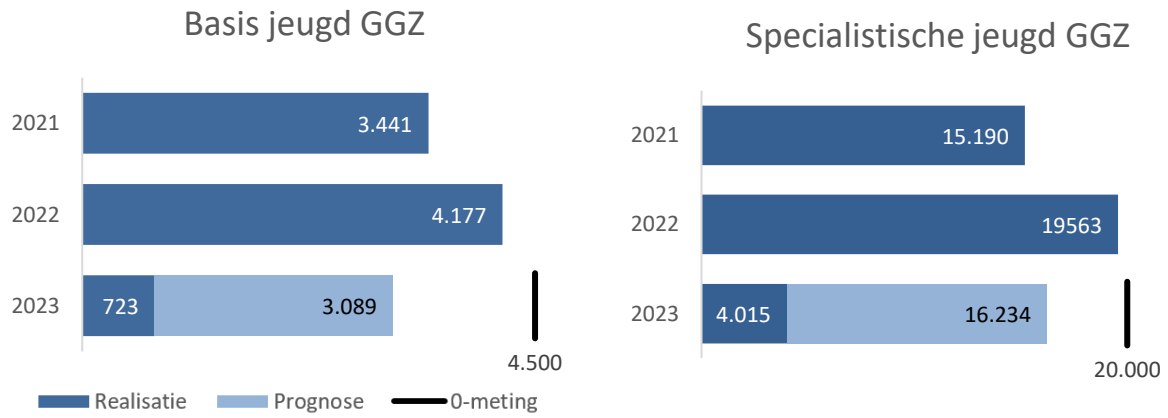
Jeugdhulp ambulant
Binnen deze categorie zien we een daling in 2023 ten opzichte van de begroting. Omdat dit gebaseerd is op enkel de eerste 2 maanden van 2023 verwachten we dat dit nog zal toenemen. We zien namelijk dat er een stijging is in het aantal eenheden per jeugdigen.

Figuur 10. Aantal uren jeugdigen met ambulante begeleiding

Jeugd GGZ

Binnen de Jeugd GGZ zagen we in 2022 een stijging bij basis en specialistische GGZ door de effecten van de coronamaatregelen op jeugdigen. Hierbij zagen we ook een verzwaring van de zorgvragen. We onderzoeken de hulpduur van deze zorgtrajecten en komen hier bij een latere rapportage op terug.
Dit jaar lijken zowel basis als specialistisch te dalen. Omdat dit op basis van de eerste 2 maanden is van 2023 verwachten we dat dit beeld nog wordt bijgesteld.
De inzet van de SOJ (speciale ondersteuning jeugd GGZ) bij de huisartsen, extra uren schoolmaatschappelijk werk en de aanvulling bij het vrij toegankelijk aanbod (met bijvoorbeeld de STAR-training en Happy training) zorgen voor stabilisatie bij de jeugd GGZ. Ook heeft school extra inzet toegevoegd gericht op de door corona maatregelen veroorzaakte problematiek met bijvoorbeeld extra mentoruren voor leerlingen en extra didactische ondersteuning.

Figuur 11. Aantal uren jeugd GGZ

We merken op dat er sprake is van wachtlijsten bij de JGGZ. Ook in Wijchen zien we dat kinderen op de wachtlijst staan. Dit kan betekenen dat de daling die we nu zien mede wordt veroorzaakt doordat kinderen wachten op ondersteuning. We proberen knelpunten te voor komen door te zoeken naar alternatieven zoals inzet van groepsaanbod, e-learning en kortdurende ondersteuning vanuit de schoolmaatschappelijk werkers en de

SOJ. Het uitbreiden van aanbod en verbeteren van uitstroom is een landelijk en regionaal programma waar we als Wijchen op aangesloten zijn.

Actuele ontwikkelingen jeugd-GGZ

Ervaringen huisartsen met jeugd-GGZ
We blijven in gesprek met huisartsen over de jeugd GGZ. Juist omdat huisartsen ook mogen verwijzen naar jeugd GGZ. De huisartsen geven aan dat de zorgbehoefte in 2022 is toegenomen. Zij merken ook dat de wachttijden bij de GGZ toenemen. Vanwege oplopende wachttijden schakelen ze steeds vaker de SOJ (zie hieronder) in, om zo goed mogelijk te verwijzen.

Uitbreiding SOJ (specialistische ondersteuning jeugd)
De SOJ is een GGZ-specialist die kortdurende ondersteuning kan bieden aan jeugdigen, en handvaten kan aanreiken hoe jeugdige, ouders en ook onderwijs verder kunnen tijdens een hobbel in de ontwikkeling. Inmiddels heeft het rijk gesteld bij het verhogen van de jeugdwet middelen dat deze functie SOJ beschikbaar moet zijn lokaal bij iedere gemeente.
Wij voldoen hieraan en krijgen per jaar een rapportage waarin beschreven staat hoeveel jeugdige zijn gezien en op welke wijze ze geholpen zijn door de SOJ. Zowel de huisartsen als het Sociaal Wijkteam vinden dat deze van toegevoegde waarde is.

Preventief aanbod
We merken dat het hebben van een stevig preventief aanbod helpend is in het verminderen van het gebruik van jeugd GGZ. Dit aanbod bespreken we met regelmaat met huisartsen, onderwijs, schoolmaatschappelijk werk en MeerVoormekaar. Dit om zoveel mogelijk van elkaar te horen welke trends er zijn en welke behoeftes er zijn in het ondersteunen bij het opgroeien van jeugdige.

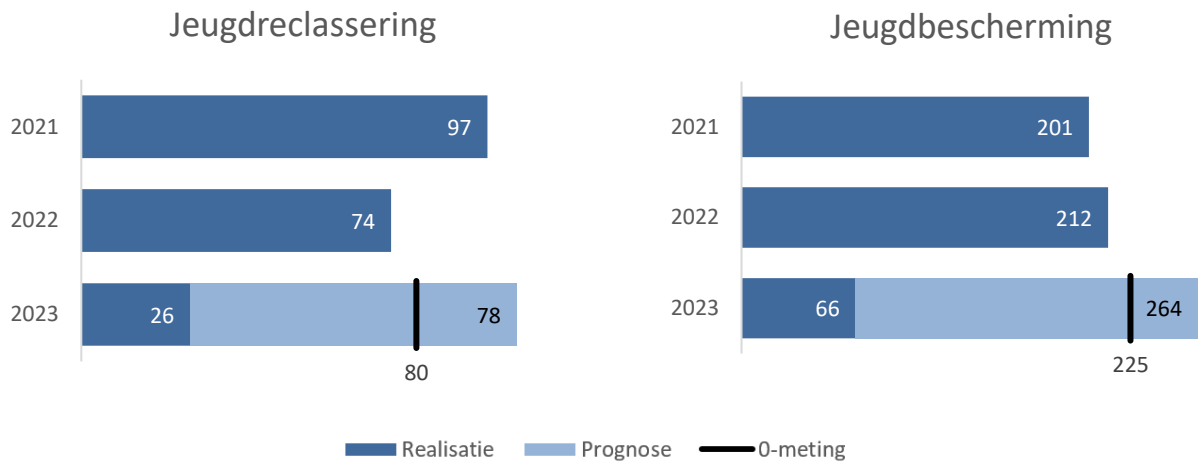
Zorg Binnen Onderwijs
Er is extra geïnvesteerd in de samenwerking met het onderwijs. Er zijn afspraken gemaakt met het samenwerkingsverband rondom de inzet van passend onderwijsmiddelen en zorg binnen onderwijs (ZBO). Er is een commissie ZBO ingericht met medewerkers van het samenwerkingsverband (onderwijs) en het Sociaal Wijkteam. Deze commissie beoordeelt de nieuwe aanvragen en herindicatie van de zorg die binnen het onderwijs plaatsvindt. Er wordt inhoudelijk onderbouwd welke middelen vanuit onderwijs of vanuit jeugdzorg ingezet moeten worden. Dit is over het algemeen persoonlijke verzorging, reguliere begeleiding en dagbehandeling.

Schoolmaatschappelijk werk (SMW) is extra ingezet. De schoolmaatschappelijk werkers kunnen zelf begeleiding bieden of indiceren naar een maatwerkvoorziening. Door deze inzet heeft SMW veel vragen zelf kunnen oppakken en is maar klein percentage door verwezen naar specialistische jeugdhulp.

Jeugdbescherming en jeugdreclassering
Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren tussen 12 en 18 jaar, die met

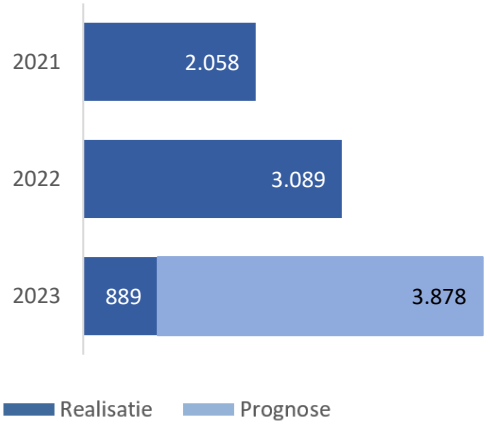
politie in aanraking zijn geweest. Verwijzing loopt via de Gecertificeerde Instellingen (GI's).

In 2021 zagen we een stijging bij beide categorieën. In 2022 is bij jeugdreclassering een daling ingezet. Bij de start van 2023 zien we weer een stijging. Omdat verwijzing via een rechtbank verloopt hebben we geen invloed op deze stijging.

Figuur 12. Aantal trajecten Jeugdbescherming en jeugdreclassering

Landelijke transitie arrangementen (LTA)
Landelijke transitie arrangementen worden voornamelijk ingezet via een Gecertificeerde instelling (GI). Het gaat hierbij om zeer specialistische zorg voor zware problematiek. Deze jeugdigen kunnen niet elders terecht met hun zorgvragen. Het gaat onder andere om genderproblematiek, eerwraak, zware GGZ zorg. We zien een stijging in eenheden en financiën in 2023. Het aantal jeugdigen met LTA is echter niet gestegen. De toename is dus vanwege verzwaring van de zorginzet. Omdat de verwijzing niet via de gemeente loopt hebben we geen grip op de verwijzingen. Wel zijn we aan het kijken of het mogelijk is om een onderzoek te doen naar de 20 duurste jeugdigen in Wijchen. Deze jeugdigen hebben bijna allemaal LTA zorg.

Figuur 13. Aantal eenheden Landelijk Transitie Arrangement

3.4 Tevredenheid over de jeugdzorg

Tevredenheid meten we via het jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek. In het cliëntervaringsonderzoek 2022 zien we over het algemeen dat jeugdigen en ouders/verzorgers tevreden zijn over de jeugdhulp in Wijchen. Er is sprake van een lichte stijging in tevredenheid ten opzichte van 2021 bij ouders/verzogers.

	Volgens jeugdige	Volgens ouders/verzorgers
Rapportcijfer voor kwaliteit jeugdhulp	**8,1** was 8,1 in 2021	**8,0** was 7,5 in 2021
Tevreden over zorgverlener	**8,1** Was 8,1 in 2021	**92%** was 88% in 2021

3.5 Betaalbaarheid

Ten opzichte van de huidige begroting 2023 verwachten we op de uitgaven van het onderdeel Jeugd een nadeel van **€283k**. Dit nadeel bestaat uit een nadeel van €160k hoeveelheidseffect (bijstelling eenheden zorggebruik) en een nadeel van €123k prijseffect (regionale index valt hoger uit).

In onderstaande tabel (bedragen x € 1.000) de opbouw per onderdeel:

	2023
Dagbehandeling	-6
Verblijf	110
Ambulant	-494
GGZ zorg	31
Bescherming/reclassering	107
PGB	91
Overig	-123
	-283

De bijstelling van de eenheden *dagbehandeling* is per saldo minimaal.

Bij *verblijf* zien we een voordeel. Naast de uitstroom uit deze categorie als gevolg van het nieuwe woonplaatsbeginsel, zien we ook een verschuiving naar de categorieën LTA en GGZ bed. Pleegzorg neemt iets af door matchingsproblemen tussen jeugdigen en gezin. Er is een product bijgekomen, kleinschalig wonen, wat past binnen de opdracht om instellingsgroepen te verkleinen en gesloten jeugdzorg af te bouwen. We bemerken dat de zorg voor kinderen in verblijf steeds complexer wordt, waardoor de vraag naar maatwerk en zware zorg toeneemt.

Binnen *ambulant* zien we een stijging. Deze stijging wordt veroorzaakt door drie producten: reguliere begeleiding, specialistische begeleiding en ambulante behandeling. We zien dat de zorg zwaarder wordt, doordat er meer eenheden per jeugdige worden ingezet.

Het genoemde voordeel bij de categorie *GGZ* is een saldo van een voordeel op de GGZ behandeling zonder verblijf en een nadeel bij de psychiatrische bedden. Het zorggebruik *GGZ* zonder verblijf lijkt te stabiliseren. De stabilisatie (en op onderdelen daling) wordt mede veroorzaakt door de inzet van de speciale ondersteuning jeugd GGZ bij de huisartsen, extra uren schoolmaatschappelijk werk en de aanvulling bij het vrij toegankelijk aanbod.

Bij *Jeugdbescherming en – reclassering* treedt in totaal een voordeel op. Dit is een saldo van een stijging van de kosten jeugdbescherming en een daling van de kosten justitieel preventief kader.

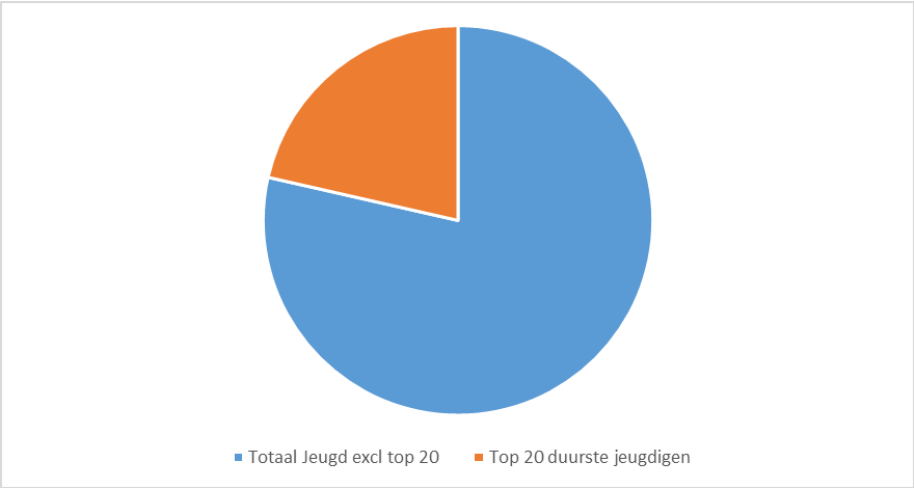
De daling van inzet *PGB* zet zich voort. Deels is dit een verschuiving naar zorg in natura.

Het genoemde nadeel bij *Overig* wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door toegenomen spoedopvang met verblijf (crisis) en toename van inzet landelijk transitie arrangement (LTA zorg). Deze LTA- zorg bevindt zich op het hoogste niveau sinds 5 jaar. Deze post is in 2023 onderwerp van verdere analyse. Een eventuele bijstelling van deze post, nemen we op in de volgende rapportage.
In paragraaf 3.3 'Zorggebruik per bouwsteen' worden de mutaties vanuit de inhoud verder verklaard. Genoemd verwacht nadeel egaliseren we met de egalisatiereserve Jeugd.

Compensatieregeling voogdij
Goed om te melden dat de aangevraagde compensatie voor Wijchen op dit onderdeel is goedgekeurd. Gemeenten met een bovengemiddeld zorggebruik jeugdzorg met verblijf komen in aanmerking voor compensatie.
Het macro- plafond van 30 miljoen is overschreden, dus vanuit het Rijk is gedeeltelijke toekenning aangekondigd. Hierover krijgen we in de meicirculaire 2023 duidelijkheid. We houden u uiteraard op de hoogte.

Beïnvloedbaarheid van zorggebruik en effect op totale kosten Jeugd
Het is belangrijk om te melden dat het zorggebruik van een relatief kleine groep jeugdigen voor een groot deel van de totale kosten zorgt. Dit zijn jeugdigen met langdurige en zware zorgvragen waar de gemeente weinig tot geen invloed op heeft vanwege de complexiteit en beperkt aanbod aan behandelplekken.

Totaal hebben er in 2022 1.127 jeugdigen zorg ontvangen in Wijchen. Als we naar de top 20 duurste jeugdigen kijken (afgerond jaarbeeld 2022), zien we dat zij zorgen voor afgerond 21% van de jeugdzorgkosten in Wijchen, zoals je in de onderstaande afbeelding kan zien. Deze top 20 is goed voor 3,1 miljoen. Totaal zijn de jeugdzorgkosten 2022 in Wijchen 14,2 miljoen.

Figuur 14. Verhouding uitgaven top 20 en overige uitgaven jeugd 2022

Actuele ontwikkelingen financiën Hervormingsagenda Jeugd

Principeakkoord financiën Rijk en VNG Hervormingsagenda Jeugd (bron: Kamerbrief 18 april '23)

''Gemeenten en Rijk zijn het eens geworden over een passend financieel kader dat hoort bij het pakket aan inhoudelijke maatregelen die worden neergelegd in de Hervormingsagenda. De benodigde hervormingen zijn hard nodig om jeugdigen en hun gezinnen die dat nodig hebben passende zorg te bieden. Tegelijkertijd moet het hele jeugdzorgstelsel financieel houdbaar worden.

De (concept) Hervormingsagenda jeugd 2023-2028 beschrijft de aanpak van een grote transitie die we de komende jaren met elkaar moeten maken. De agenda bestaat uit een groot pakket inhoudelijke maatregelen die moeten leiden tot betere en beter passende zorg voor kinderen en gezinnen binnen een stelsel dat houdbaar is voor de toekomst (zowel financieel als in menskracht).''

Onderdeel van de nu gemaakte afspraken is een verzachting van het ingroeipad van de eerder bepaalde besparingen. In het landelijk coalitieakkoord staat een aanvullende besparingsopgave op de jeugdzorg waar het Rijk zelf expliciet de verantwoordelijkheid voor heeft genomen. Ook deze besparingsopgave kent vertraging, omdat de mogelijke invulling hiervan afhankelijk is van de inhoud van de Hervormingsagenda.

In de meicirculaire 2023 verwachten we meer informatie over de ontwikkelingen m.b.t. de inkomsten vanuit het Rijk op dit onderdeel.

4. Wmo

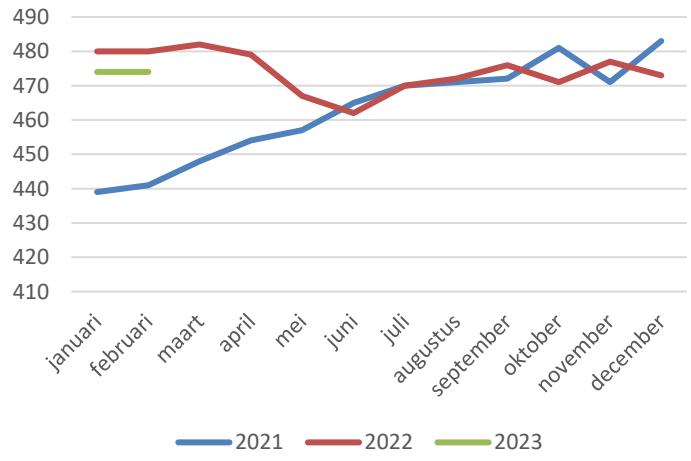
Belangrijkste bevindingen

- Vanaf 2022 zien we een lichte stijging van het gebruik van dagbesteding maar niet naar het oude niveau van voor Corona.
- In plaats van reguliere of specialistische begeleiding wordt met succes vaker een lichtere vorm van begeleiding, de praktische begeleiding, ingezet.
- Als gevolg van de vergrijzing en de aanzuigende werking van het abonnementstarief zien we het aantal klanten hulp bij het huishouden nog steeds stijgen.

In eerdere monitors maakten we onderscheid tussen Wmo nieuw en Wmo klassiek. Vanaf deze rapportage vervalt dit onderscheid en wordt de gehele Wmo in dit hoofdstuk besproken.

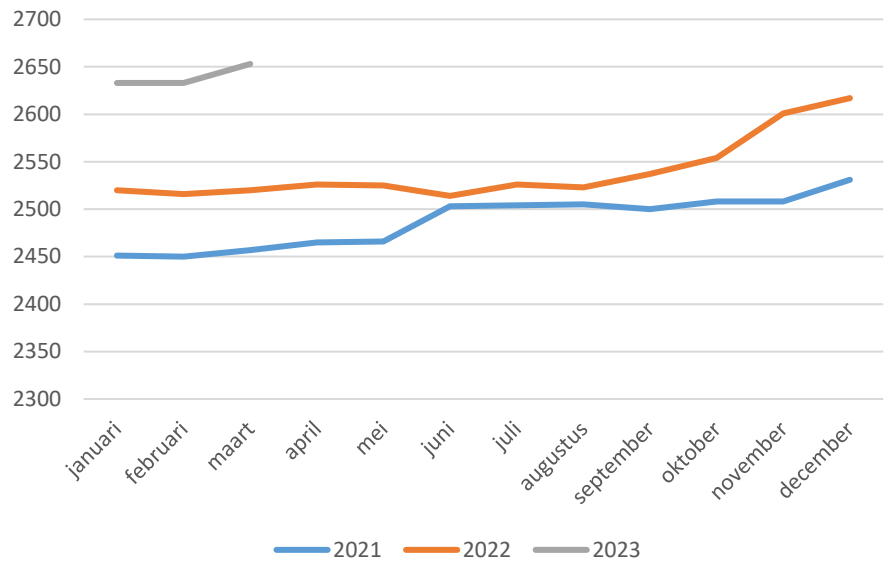
4.1 Zorggebruik totaal

Aantal volwassenen dat hulp ontvangt
In het eerste kwartaal van 2023 blijft het aantal unieke klanten met een Wmo voorzieningen dagbesteding en begeleiding stabiel.

Figuur 15. Aantal unieke klanten Wmo begeleiding en dagbesteding

Totaal aantal volwassenen dat hulp ontvangt
Hier ziet u het totale aantal volwassenen dat ondersteuning vanuit de Wmo ontvangt. We zien hier een voortdurende lichte stijging van het aantal klanten. Deze groei hoort bij de vergrijzing, die in Wijchen sterker is dan in de rest van Nederland. De lichte stijging is vooral het gevolg van een toename van het aantal huishoudens met hulp bij het huishouden.

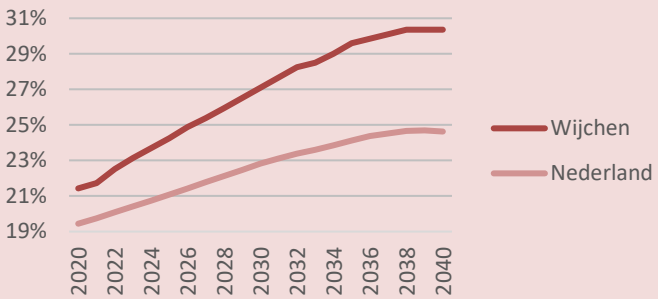

Figuur 16. Totaal aantal unieke cliënten met ondersteuning vanuit Wmo

Gevolgen van de toenemende vergrijzing

Het toenemende beroep op de Wmo is een gevolg van de vergrijzing. Hier ziet u de prognose van 65-plussers als aandeel van de bevolking. Voor zowel Wijchen als Nederland.

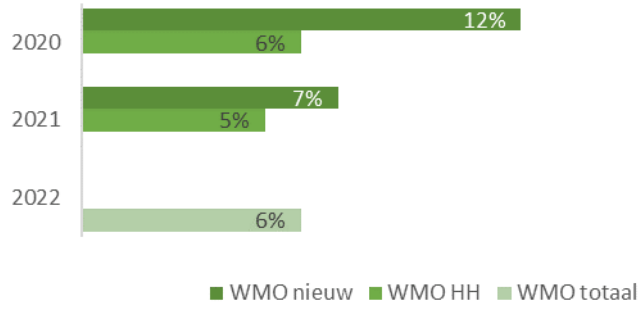
Bron: CBS, 2019.

Verhouding zorg in natura – PGB

De verhouding tussen zorg in natura en PGB geven we weer als percentages van de totale kosten. We laten het percentage PGB zien, de overige uitgaven zijn dus zorg in natura.

Er is een breed aanbod zorg in natura beschikbaar (dus veel keuzevrijheid). Daarnaast wordt er ook zorgvuldig door het Sociaal Wijkteam gekeken naar wat onder gebruikelijke zorg valt. Vanaf 2022 maken we geen onderscheid meer tussen WMO nieuw en klassiek.

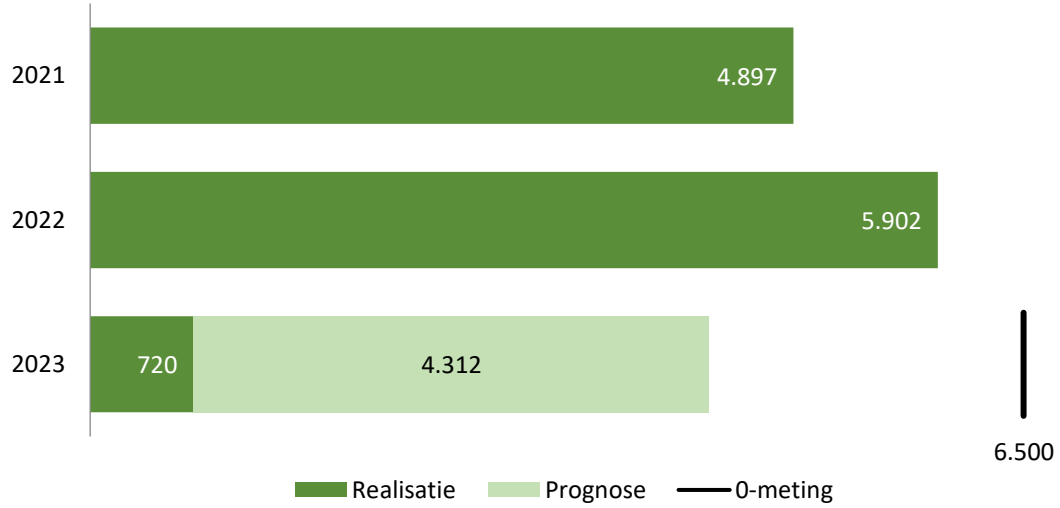

Figuur 17. Percentage PGB WMO van totale kosten WMO

4.2 Zorggebruik per bouwsteen

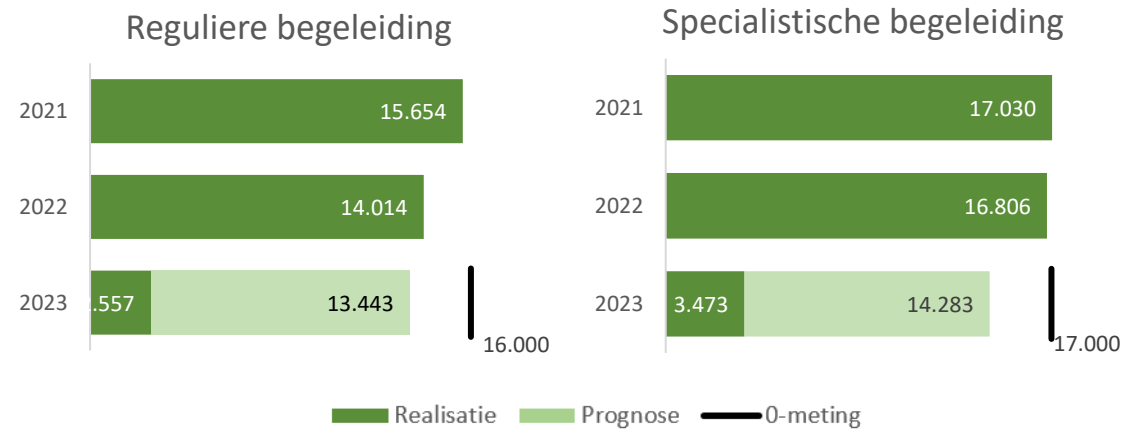
In deze paragraaf presenteren we u de meest belangrijke ontwikkelingen. Dit kan per categorie of per bouwsteen.

Dagbesteding volwassenen
Hieronder staat het geleverde aantal dagdelen dagbesteding voor volwassenen. In 2022 zien we, mede door het opheffen van de coronamaatregelen, weer een toename. Mensen durven weer naar de dagbesteding te komen waar ze eerder terughoudend waren in verband met de kans op besmettingen. We verwachten dat de stijging zich voortzet in 2023.

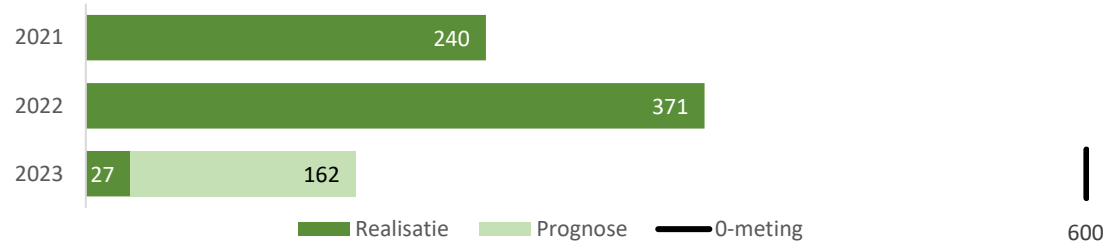
Figuur 18. Aantal geleverde dagdelen dagbesteding voor volwassenen

Individuele begeleiding volwassenen
Individuele begeleiding is uitgesplitst naar reguliere en specialistische begeleiding. Voor beiden is het aantal uren geboden begeleiding te zien. Het verwachte herstel van de reguliere begeleiding heeft in 2022 niet plaatsgevonden. Ook de inzet van specialistische begeleiding was in 2022 iets lager dan verwacht. Voor 2023 verwachten we een stabiel beeld. We zien een lichte verschuiving naar de praktische begeleiding.

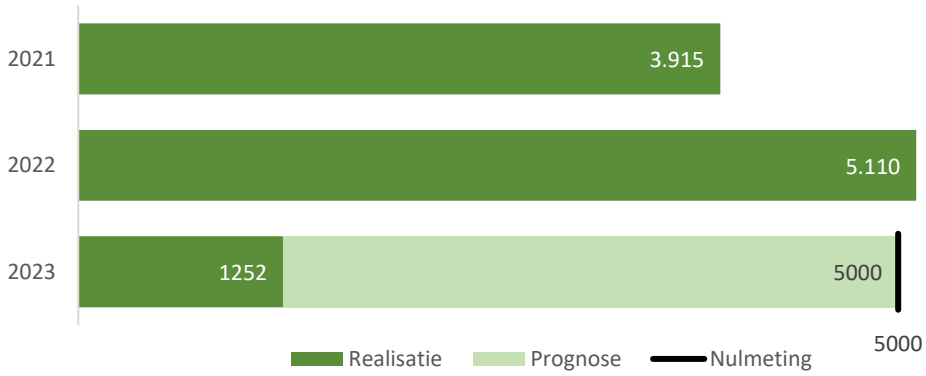
Figuur 19. Aantal uren geleverde reguliere en specialistische begeleiding voor volwassenen

Begeleiding volwassenen in groepsverband
Begeleiding in groepsverband is een voordeliger alternatief voor individuele begeleiding. Gebruik hiervan willen we stimuleren om individuele begeleiding terug te dringen. Corona was de afgelopen twee jaren een belangrijke belemmering bij het opstarten van begeleiding in groepsverband. In 2022 zien we een toename van het gebruik. Zorgaanbieder Integraal Herstel is in het najaar 2022 gestart met herstelgerichte groepsbijeenkomsten die we apart financieren. Voor deze bijeenkomsten is geen indicatie nodig, dit om de inloop zo laagdrempelig mogelijk te houden. Dit verklaart de lagere inzet in 2023.

Figuur 20. Aantal dagdelen begeleiding voor volwassenen in groepsverband

Dagbesteding ouderen
Bij dagbesteding voor ouderen zagen we in 2021 een forse daling. Verklaring was dat we bij de toegang zorgvuldiger beoordelen wat de meest passende ondersteuning is, en soms vindt verschuiving plaats naar de Wet langdurige zorg (WLZ). Daarnaast komt de afname ook deels doordat er door Corona minder gebruik gemaakt werd van dagbesteding. In 2022 zien we een toename van de dagbesteding door ouderen, maar we zitten nog niet op het niveau van voor Corona. In 2023 verwachten we op hetzelfde niveau uit te komen als in 2022.

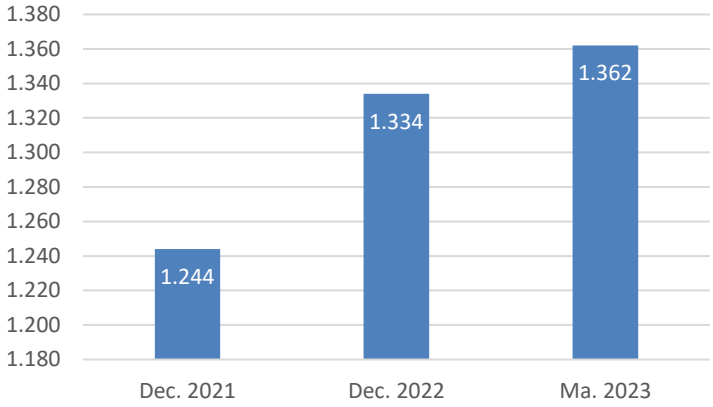
Figuur 21. Aantal dagdelen dagbesteding voor ouderen

Dagbesteding wordt enerzijds gefinancierd via een subsidie aan MeerVoormekaar voor dagbesteding in 't Achterom en de Oase. Anderzijds is het een financiering van daadwerkelijk geleverde dagdelen aan een zestal andere aanbieders. De geleverde dagdelen bij 't Achterom en de Oase zitten niet in bovenstaande cijfers.
Vanaf 1 mei 2023 is voor de dagbesteding in 't Achterom en de Oase geen indicatie meer

nodig van het Sociaal Wijkteam om deel te nemen. In een pilot, die tot eind van het jaar duurt, gaan we ervaringen opdoen. De medewerkers van MeerVoormekaar kijken samen met de deelnemer, mantelzorger of verwijzer of deelname aan de dagbesteding passend en helpend is. Met MeerVoormekaar zijn afspraken gemaakt over het periodiek aanleveren van managementinformatie (bijvoorbeeld over deelname en bezettingsgraad) zodat we de ontwikkelingen tussentijds kunnen blijven volgen. In november 2023 evalueren wij de pilot.

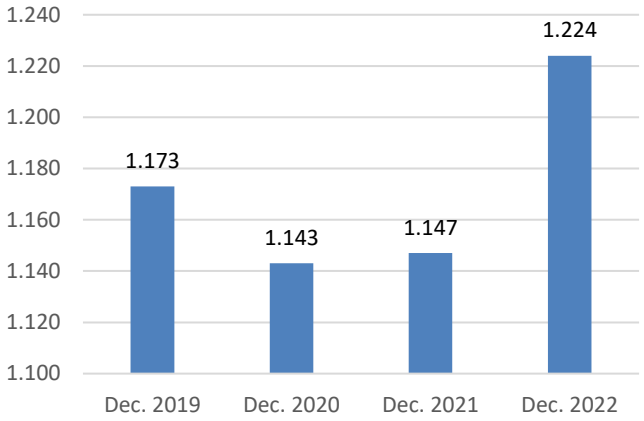
Inloop en ontmoeten
We willen de laagdrempelige inloop en ontmoeten stimuleren. De ontmoetingsplekken zijn erop gericht om inwoners op een laagdrempelige manier elkaar te laten ontmoeten, informatie te delen, hobby's uit te oefenen, cursussen te organiseren en te volgen, vrijwilligerswerk te doen en deel te nemen aan de maaltijdvoorziening. In dit kader willen wij de eerder ingezette ondersteuning van ’t Kompas en het seniorenontmoetingscentrum de Villa continueren. Door deze ontmoetingsplekken verwachten we een latere instroom in de dagbesteding. Uw raad kan een informatienota tegemoet zien over de evaluatie van de Villa en het inlopen en ontmoeten.

Hulp bij het huishouden
Hier kijken we naar het aantal cliënten dat gebruik maakt van huishoudelijke hulp. Als gevolg van de vergrijzing en het abonnementstarief zien we het aantal klanten met hulp bij het huishouden nog steeds stijgen. Het nieuwe normenkader leidt op beperkte schaal tot een lagere inzet van de hulp bij het huishouden. Onze aanbieders kampen met een personeelstekort. Dit zorgt voor een wachttijd bij de inzet van de hulp, deze wachttijd is wisselend per aanbieder. Ook kan niet altijd (alle) hulp geboden worden die geïndiceerd is. Dit drukt vooralsnog de kosten. Onze aanbieders doen hun uiterste best om nieuwe hulpen te werven en bestaande hulpen te behouden. Vanuit de gemeente doen we aan verwachtingsmanagement richting onze klanten.

Figuur 22. Aantal cliënten met huishoudelijke hulp

Wmo-vervoer
Sommige cliënten hebben een vervoersvoorziening: een pas voor Avan-vervoer of een andere vervoersoplossing. In 2022 zien we het aantal AVAN-pashouders stijgen. In 2022 maakte maandelijks gemiddeld 15% van de pashouders gebruik van het AVAN-vervoer. In het eerste kwartaal 2023 was dat 20%. De stijgende lijn in het gebruik van AVAN zet zich door in 2023.

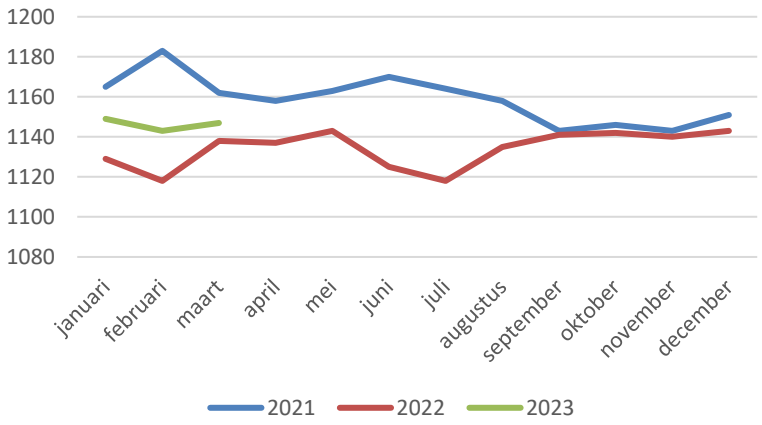

Figuur 23. Aantal cliënten met een vervoersvoorziening

Hulpmiddelen

Onderstaand ziet u het aantal uitstaande hulpmiddelen (bijvoorbeeld rolstoelen en scootmobielen). Het aantal uitstaande hulpmiddelen is stabiel, na een lichte daling in 2021. We hebben inmiddels enkele duofietsen als poolvoorziening, die geleend kunnen worden.

Met onze hulpmiddelenleverancier Welzorg is een verbetertraject gestart dat we intensief volgen. Dit resulteert in een betere performance. Ook verbeteren de levertijden van hulpmiddelen. We hebben het voornemen uitgesproken om het contract met Welzorg te verlengen. De nog uitstaande hulpmiddelen bij Medipoint worden afgebouwd. Medio 2024 worden de hulpmiddelen die dan nog uitstaan overgedragen aan Welzorg.

Figuur 24. Aantal uitstaande hulpmiddelen

Woningaanpassingen

Dit onderdeel is een openeindfinanciering en afhankelijk van het daadwerkelijk aantal aanvragen dat wordt ingediend en het aantal dure woningaanpassingen in een betreffend jaar. Mede door de gestegen loon- en materiaalkosten en een aantal dure woningaanpassingen zien wij de totale kosten stijgen.

4.3 Tevredenheid over de Wmo

Tevredenheid meten we via het jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek. Uit het cliëntervaringsonderzoek 2022 blijkt nog steeds een goede tevredenheid over ondersteuning vanuit de Wmo. Er zijn enkele kleine verschillen tussen typen zorg.

Rapportcijfer voor kwaliteit van zorg	**7,7** was 7,7 in 2021
Tevreden over hulpmiddel of zorgverlener	**80%** was 83% in 2021

4.4 Betaalbaarheid

Ten opzichte van de huidige begroting 2023 verwachten we op de uitgaven van het onderdeel WMO een nadeel van €69k. Dit nadeel bestaat uit een voordeel van €161k hoeveelheidseffect (bijstelling eenheden zorggebruik) en een nadeel van €230k prijseffect (regionale index en definitief tarief HH 2023 valt hoger uit).

In onderstaande tabel (bedragen x € 1.000) de opbouw per onderdeel:

	2023
Huishoudelijke verzorging	-331
Begeleiding	302
Hulpmiddelen	0
Dagbesteding	-65
Woonvoorzieningen	0
PGB	46
Overig	-20
Totaal	**-69**

Bij *huishoudelijke verzorging* treedt een verwacht nadeel op als gevolg van een hoger definitief tarief 2023. Daarnaast vindt er een verschuiving plaats van de bouwsteen praktische begeleiding van 'Begeleiding' naar 'Huishoudelijk verzorging'.

Bij *begeleiding* zien we een voordeel. Dit heeft diverse oorzaken. Het grootste voordeel op begeleiding zit op reguliere begeleiding. Ook heeft bovengenoemde verschuiving van de bouwsteen praktische begeleiding op deze categorie een voordelig effect (op het totaal budgetneutraal).

Voor *hulpmiddelen* en *woonvoorzieningen* houden we de raming 2023 vooralsnog ongewijzigd.

We zien bij de *dagbesteding* volwassenen en ouderen een toename van het gebruik. Daarom hebben wij het aantal dagdelen structureel verhoogd. Daarnaast geven we een impuls aan het thema inloop en ontmoeten.

We zien een lichte daling van het aantal klanten met een *PGB* en dan met name bij Hulp in het huishouden. Er is een verschuiving naar hulp bij het huishouden die als zorg in natura wordt geleverd.

Het nadeel bij *overig* is tweeledig. Een hogere regionale bijdrage aan tijdelijk verblijf LVB en een aframing van het budget persoonlijke verzorging WMO.

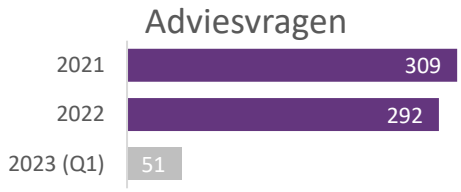
In de paragraaf 4.2 ‘Zorggebruik per bouwsteen’ worden de mutaties vanuit de inhoud verder verklaard. Genoemd verwacht nadeel egaliseren we met de egalisatiereserve WMO.

5. Veilig Thuis

Veilig Thuis is het regionaal advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling. In dit nieuwe hoofdstuk leest u het aantal adviesvragen of meldingen uit Wijchen. De cijfers komen van Veilig Thuis en zijn beschikbaar maart 2023.

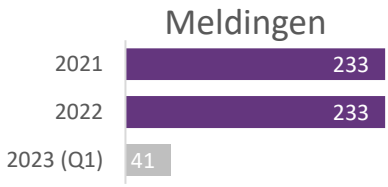
Adviesvragen

Inwoners of professionals die zich zorgen maken kunnen met Veilig Thuis overleggen. Als geen vervolgactie van Veilig Thuis nodig is dan is het een *adviesvraag*. We zien dat Veilig Thuis steeds beter gevonden wordt om advies te vragen. Een van de oorzaken is de laagdrempelige chatfunctie die in de coronacrisis in gebruik is genomen.

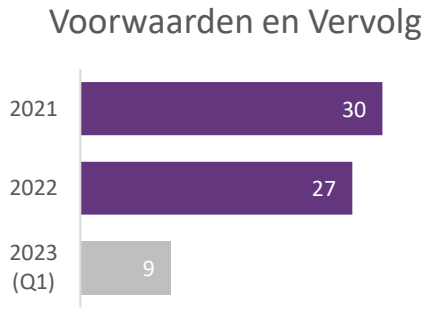
Meldingen

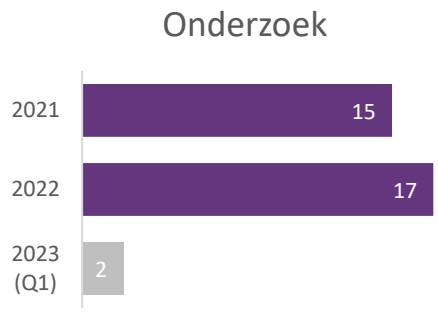
Als een inwoner of professional een formele *melding* doet voert Veilig Thuis een veiligheidsbeoordeling uit zodat kan worden besloten wat de vervolgstap is.

Voorwaarden en vervolg / Onderzoek

Nadat Veilig Thuis de veiligheidsbeoordeling heeft uitgevoerd kan een casus vaak worden overgedragen. Bijvoorbeeld aan het Sociaal Wijkteam of al betrokken professionals. Maar soms zet Veilig Thuis de dienst *voorwaarden en vervolg* in of doet zij *onderzoek*. Bij Voorwaarden en vervolg zijn betrokkenen in staat en bereid mee te werken aan het herstel van veiligheid, en staat men open voor eventuele hulp. Met die informatie wordt later alsnog overgedragen. Bij onderzoek blijf Veilig Thuis langer betrokken.

7. Contractering Wmo en Jeugd

In 2023 vallen alle contracten WMO en jeugd weer onder de regionale contracten.
We hebben een regio programma opgesteld welke na de zomer aan alle raden wordt aangeboden in het rijk van Nijmegen. Hierin hebben we beschreven welke ontwikkelingen er zijn en gaan plaats vinden en wat we hiermee willen bereiken.
Doordat we volledig in de regio zijn aangesloten zijn we gestopt met perceel gesprekken en leveranciers bijeenkomsten en sluiten we hierbij volledig aan bij de regio bijeenkomsten.
Wel kunnen we indien noodzakelijk of gewenst met een aanbieder in gesprek gaan voor een lokale ontwikkeling of een lokaal knelpunt. Hiervoor hebben we een lokaal contracten team beschikbaar gehouden.
Daarnaast hebben we lokale overleggen op thema's hierbij te denken aan passende dagbesteding en zorg voor dementerende en mentale weerbaarheid bij jeugdige.

Regionale ontwikkelingen
Regionaal zijn we vanuit Wijchen actief betrokken bij regionale werkgroepen en regionale contractgesprekken. Deze zijn gericht op het thuis laten opgroeien van kinderen, en op beter samenwerken in de keten rondom kind en gezin bij complexe jeugdzorg.

We spreken hierbij over volgende regionale actielijnen, gefinancierd vanuit de blokhuis middelen en de regionale begroting . Er zijn zeven actielijnen:

- Meer inclusie in de basis (versterken kinderopvang en onderwijs goede aansluiting onderwijs en jeugdzorg)
- Scheiden zonder schade voor alle gezinsleden
- Sneller bij de juiste hulp (aansluiten bij de eigen leefwereld)
- Versterken van gezinnen waardoor kinderen thuis kunnen opgroeien
- Het tijdig organiseren van passende jeugdhulp voor complexe casuïstiek
- Samen voor veilig

Al deze actie lijnen staan in het regioprogramma wat na de zomer wordt aangeboden aan Uw raad met een nadere toelichting en benoeming van de voortgang.
Eind juni 2023 zal de hervormingsagenda jeugd worden vastgesteld door het Rijk en de VNG. Dit bevat een groot scala aan verbeteringen en veranderingen gericht op verplichte samenwerking binnen regio's onder andere standaardisatie van contracten en tarieven en afbouw van gesloten jeugdzorg. Dit heeft een grote invloed op het regionale programma voor 2023 en verder. Dit zullen we met het aanbieden van het regio programma aan Uw Raad nader toelichten. Tevens zullen we dan een vertaling maken naar de lokale ontwikkelingen behorende bij de hervormingsagenda jeugd.

Bijlage 1 - KPI's in de rapportage

De gemeenteraad van Wijchen heeft 25 KPI's vastgesteld. In onderstaande tabel ziet u waar deze KPI's in deze rapportage terugkomen.

Doel	KPI	Hoofdstuk
Inwoners zo snel mogelijk helpen	1: wachtlijst SWT 2: wachttijd SWT 3: doorlooptijd SWT 4: wachttijd maatwerk	Toegang en preventie
Juiste hulp, zo dicht mogelijk bij huis	5: aantal vragen toegang 6: effectiviteit toegang 7: oplossing hulpvraag 8: individuele voorzieningen	Toegang en preventie
Zoveel mogelijk inwoners helpen in het sociaal wijkteam	9: instroom SWT 10: uitstroom SWT 11: aantal vragen screeners 12: verwijsgedrag Jeugdhulp	Toegang en preventie
Inzicht hebben in de vraag van Wmo en jeugdhulp	13: aantal maatwerkvoorzieningen 14: aantal unieke klanten 15: doorlooptijd maatwerk	Jeugd, Wmo-nieuw en Wmo-klassiek
Keuzevrijheid voor inwoners bij zorgaanbieders	16: verhouding ZiN en PGB 17: cliënttevredenheid	Jeugd, Wmo-nieuw en Wmo-klassiek
Tevredenheid van inwoners over de zorg	18: cliënttevredenheid	Toegang en preventie, Jeugd, Wmo-nieuw en Wmo-klassiek
Kwalitatief goede zorg bieden aan onze inwoners	19: recidieven 20: ervaren nut en kwaliteit 21: effectiviteit van maatwerkvoorziening	Jeugd, Wmo-nieuw en Wmo-klassiek
Zo weinig mogelijk klachten	22: klachten, bezwaar en beroep	Toegang en preventie
Betaalbare zorg bieden	23: uitnutting begroting 24: gemiddelde kosten per cliënt 25: gemiddelde kosten per inwoner	Jeugd, Wmo-nieuw en Wmo-klassiek

Bijlage 2 – Overzicht bezuinigingsmaatregelen en aanbevelingen Verweij-Jonker

De gemeenteraad van Wijchen heeft diverse bezuinigingsmaatregelen aangenomen om grip te houden op de kosten van jeugdzorg en Wmo. De raad heeft het Verweij-Jonker Instituut onderzoek laten doen naar de maatregelen. Hieronder vindt u een overzicht van alle maatregelen en aanbevelingen, en de stand van zaken.

Onderdeel	Bezuinigingsmaatregel	Stand van zaken
Toegang	Aanscherpen afwegingskader SWT	Gerealiseerd
Toegang	Invoeren CTA (consultatie Toetsing en afhandeling) voor SWT	Gerealiseerd
Toegang	Kosten vermindering van dienstverlening (overname personeel MEE Gelderse Poort).	Gerealiseerd
Toegang	Beleid ontwikkelen 'eigen kracht'.	Gerealiseerd
Toegang	Verbeteren en stringenter toepassen van triage	Doorlopend
Toegang	Positionering Wmo en Jeugdwetindicaties in relatie tot andere wet en regelgeving	Doorlopend
Toegang	Basispakket vrij toegankelijke voorzieningen uitbreiden.	Doorlopend
Toegang	Verplicht eerst inzetten van vrij toegankelijk aanbod	Doorlopend
Toegang	Ontwikkelen steunpunt voor lichte ondersteuningsvragen Aangepast in het toevoegen van kort durende ondersteuning geboden door het sociale wijkteam	aangepast
Jeugd	Uitbreiden SOH (specialistische ondersteuning huisartsen)	Gerealiseerd
Jeugd	Invoeren budgetplafonds bij regionale contracten (zorg met verblijf)	Gerealiseerd
Jeugd	Verbeteren samenwerking onderwijs waardoor gebruik passend onderwijs en jeugdhulp middelen verbeterd	Doorlopend
Jeugd	Uitbreiding schoolmaatschappelijk werk inclusief 5 gesprekken module	Gerealiseerd

Jeugd	Regie op medische verwijsroute	Doorlopend
Jeugd	Ontwikkelen hybride gezinshuis	Geschrapt
Wmo-nieuw	Maximeren begeleiding en dagbesteding	Gerealiseerd
Wmo-klassiek	Nieuw normenkader huishoudelijke hulp instellen	Gerealiseerd
Contractering	Aanpassing verordening Wmo/Jeugdwet	Gerealiseerd
Contractering	Afbakening productniveau en indicatiestelling naar toereikend aanbod	Gerealiseerd
Contractering	Verbetering samenwerking front- en backoffice	Gerealiseerd
Contractering	Aanpassen productbeschrijvingen	Doorlopend
Contractering	Aanscherpen kwaliteitseisen leveranciers in samenwerking met Regio	Doorlopend en aangepast
Contractering	Vermindering voorzieningen Wmo en Jeugd	Doorlopend
Contractering	Wachtlijsten niet gebruiken als instrument, maar accepteren dat deze bij het instellen van budgetplafonds kunnen ontstaan in samenwerking met de regio	Doorlopend en aangepast

Aanbevelingen aan het College*	**Stand van zaken**
1. Ontwikkel het Sociaal Wijkteam en de andere elementen van de eerstelijns ondersteuning verder door. Besteed bij deze doorontwikkeling specifiek aandacht of alle activiteiten uit het perspectief van jeugdigen, ouders en professionals logisch zijn georganiseerd zodat de beste resultaten kunnen worden geboekt.	Dit is een vast onderdeel van onze beleidsontwikkeling
2. Versterk de huidige monitoring door ontwikkelingen nog meer met lokale en regionale jeugdhulpaanbieders te bespreken zodat er gezamenlijk inzicht is en gezamenlijke duiding kan plaatsvinden.	Dit doen we structureel jaarlijks (december)
3. Besteed in de monitoring aandacht aan de	We werken regionaal samen

uitstroom en duid de ontwikkelingen in de uitstroom (op dit moment het landelijke achterblijven van de uitstroom). Bespreek ook de (maatschappelijke, financiële, enz.) gevolgen van de ontwikkelingen van de uitstroom voor de raad in relatie tot de beleidsuitgangspunten die zijn vastgesteld door de raad. Bekijk wat op dit terrein binnen de regionale samenwerking mogelijk is.	op het thema in en uitstroom. Tijdens de contract gesprekken met de aanbieders is dit een vast onderdeel. Op het onderdeel Jeugd ggz wordt uitstroom op gepakt in een programma lijn. In de regionale rapportage wordt hier uiting aangegeven.
4. Investeer verder in het strategische partnerschap met de belangrijkste jeugdhulpaanbieders zodat zij zich mede verantwoordelijk voelen voor de lokale doelstellingen.	De belangrijkste lokale jeugdzorg partners nodigen we uit in de perceel gesprekken waarin we inhoudelijk over ontwikkelingen spreken. Ook nodigen we deze aanbieders uit in de leveranciers bijeenkomsten.
7. Voer met de raad het brede gesprek over de Woonzorgvisie om te komen tot een afgewogen besluit hierover.	De Woonzorgvisie is aangenomen aan de raad. En hier werken we mee.
9. Aan de raad en het college: Bouw samen consequent voort op de beleidskeuzes die door de raad zijn vastgesteld, waarbij het college in de rapportages aan de raad iedere keer de beleidskeuzes in herinnering roept. Zo kan de raad op basis van de aangeboden sturingsinformatie de afweging maken of zij hun beleidskeuzes moeten bijstellen.	De bezuinigingsmaatregelen zijn verwerkt in deze monitorrapportage.

** De hier niet genoemde aanbevelingen waren aanbevelingen aan de Raad.*

Bijlage 3 - Overzicht gebruik van collectief aanbod Meervoormekaar

Er zijn ca 450 individuele vragen binnengekomen via het Vraagpunt:

- 51 % ouderen
- 23% jongeren
- 23% volwassenen
- 3% overig

Herkomst van de vragen:

- 41% is afkomstig van inwoner of informeel netwerk inwoner.
- 23% via het Sociaal Wijkteam.
- 16% op initiatief sociaal werker of verwezen binnen MeerVoormekaar.
- 1% via huisarts of praktijkondersteuners.
- 19% via zorgorganisaties, politie, onderwijs, woningcorporaties en werkbedrijf.

Thema's vragen:

- Sociale relaties 42%
- Wonen en leefbaarheid 24%
- Financiën 18%
- Geestelijke gezondheid 11%
- Werk, opleiding en activiteiten 1%
- Lichamelijke gezondheid 3%
- Zingeving 1%

Doorverwijzing van vragen:

- 50% MeerVoormekaar, o.a. hulpdiensten, netwerkcoaches, formulierenteam etc.
- 38% is doorverwezen naar collectief aanbod van MeerVoormekaar, zoals Koffie met Leonie, lotgenotencontactgroepen, verbindingstafel.
- 6% terugverwezen naar Sociaal Wijkteam.
- 6% is doorverwezen naar collectief aanbod van derden.

<u>Collectief aanbod MeerVoormekaar Rapportage 2022</u>

Lotgenotencontact	**Gem aantal deelnemers per keer**	**Aantal keer**
NAH Café, ontmoeting en informatie	20	3
NAH wandelgroep, wekelijks	7	45
NAH partnergroep, 5 themabijeenkomsten per jaar	5	5
NAH-dag	56	2
Partnergroep ASS, maandelijks	4	4
Verliesgroepen, maandelijks via thema's	7	11
Partnerverlies, maandelijks, 2 groepen	14	14
Leer/herstelgroep GGZ, wekelijks	7	45
Jongvolwassenen met ASS	4	16
Jongeren met ASS, 2 groepen	10	9
Alzheimercafé	15	5
Broedplaats, wekelijks, herstelgerichte dagbesteding	16 deelnemers	

Ontmoeting	**Gem. aantal deeln. per keer**	**Aantal keer**
➢ Koffie met Leonie in 't Kompas	90-80	52
➢ Koffie met Leonie in de Oase	15-20	42
➢ Multiculturele Vrouwengroep, wekelijks	9	33
➢ Ontmoetingsgroep laaggeletterden, wekelijks	5	45
➢ Verbindingstafel	10	6
➢ Meidenmiddag, net opgestart, 2x per maand	23	4
➢ Eenzame jongeren/jonge mantelzorgers, wekelijks	5	32
➢ Jongerencentrum in avond open, 2x per week	35-45	88
➢ Eten wat de pot schaft[1]	25	3

Informatie en advies

➢ Scheidingsloket (i.s.m. Sociaal Wijkteam), wekelijks	1-2	20
➢ Internetcafé voor ouderen	10-15	42
➢ Taalcafé Oekraïners, 2 groepen/einde jaar 1 groep	7	28
➢ Zakgeldproject Wijchen	10	9
➢ Pubercarrousel MaasWaalcollege (soc. Mediatraining en workshop pubers/ouders 2 rondes)	50	
➢ bijeenkomsten voor ouders van 'jongeren op straat' de ouders v/d groep jongeren vanwege overlast	5	2x

Cursussen

➢ Liever assertiever (i.s.m. Pro Persona Connect)	7	6
➢ Cursus Ouders van pubers 3 cursussen (Jan/mei/sept)	10-15	per cursus 6
➢ Social media basisscholen	20	9
➢ Thema avonden ouders/docenten/opvoeders	15-20 deelnemers	3
➢ Cursus opvoeding na scheiding	9	4

Presentaties

➢ Presentatie over vrijwilligerswerk bij trajecten participatieverklaring (onderdeel inburgering statushouders)	3 X
➢ Presentatie over MeerVoormekaar NVVH Vrouwennetwerk Wijchen	1 X

MBVO Meer Bewegen voor Ouderen

➢ Gymnastiek, wekelijks op 9 locaties, 10 groepen	gem. 100 deelnemers per week
➢ Yoga, wekelijks op 7 locaties, 13 groepen	gem. 90 deelnemers per week
➢ Werelddans, 2 locaties, 2 groepen	gem. 17 deelnemers per week

[1] Er was een wachtlijst voor deze activiteit

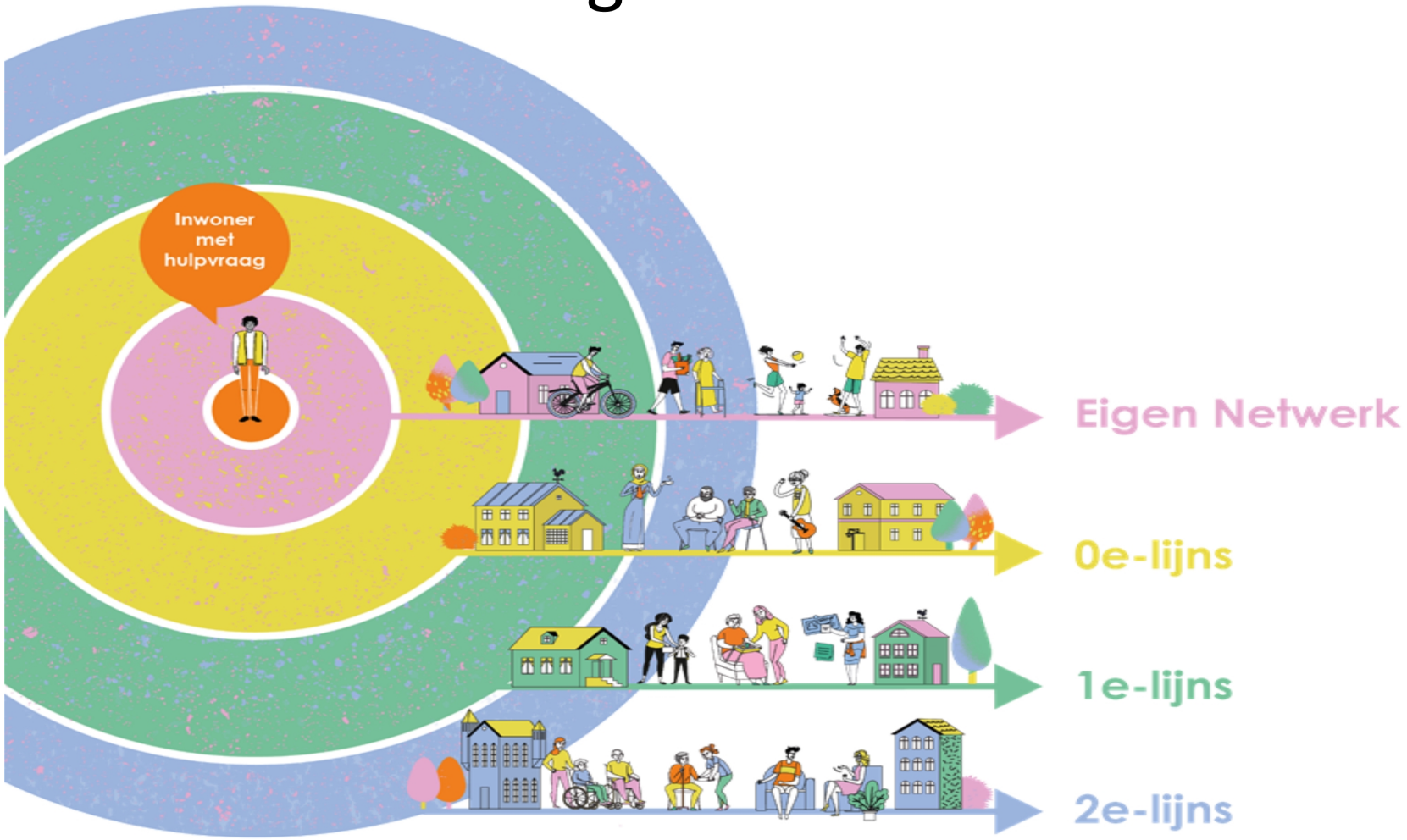
Incidenteel (bijv. jaarlijks terugkerend) en naar behoefte, soms in samenwerking met andere organisaties of inwoners)

- Old Star sporten in samenwerking met AWC, Grootven, AVW en Oud Fit — 30 deelnemers — 2x
- Nationale Pannenkoeken dag Bergharen/Hernen/Leur — 75 deelnemers
- Koken met ouderen, Bergharen/Hernen/Leur — 5x
- Burendag in Zuid bezoekers in samenwerking met Wijkvereniging-Zuid, basisschool Zuiderpad en winkeliersvereniging Zuiderpoort — 400 + bezoekers
- Dia de Bandera (dag van de vlag van Curaçao) 2 juni in samenwerking met Susy's kitchen — 200 + bezoekers

- NL Doet in Zuid, opknappen jeu de boules baan — 5
- Bloemetje bij de boer (Eikenhorst) — 54 deelnemers
- Bloemenplukken bij Eikenhorst — 20 deelnemers
- Vrijwilligersdag gemeente Wijchen — 420 vrijwilligers uit gemeente
- Ontmoetingsmarkt Wijchen — 35 deelnemende organisaties,
- Koffie met Leonie 1e Kerstdag — 55 deelnemers
- Kinderen koken voor ouderen BHL — 12 leerlingen, 24 ouderen
- Filmavond, speciale editie Alzheimercafé — 50+ deelnemers
- Week van de Ontmoeting, diverse activiteiten — ca 200 deelnemers
- Lunchen bij de Hema — 3x, elke keer 30 deelnemers

Jongeren activiteiten in jongerencentrum en in de wijkcentra	**Gem. aantal deeln. per keer**	**Aantal keer**
Meidenmiddagen groep 7/8 basisschool	23	4
Halloween activiteiten	35	3
Eetactiviteiten	30	3
Jongerencentrum open	20	88
Fifa en Fortnite tournooi	25	5
Filmavond	35	1

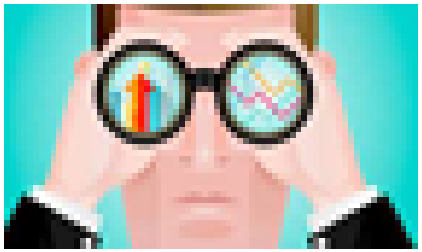
1e informatie bijeenkomst 2023
Jeugd en WMO

Agenda

- Toegang en preventie
- Jeugd
- WMO
- Financieel Beeld
- Hervormingsagenda
- Gezond Leven Akkoord (GALA)
- Casuïstiek

1e informatienota 2023

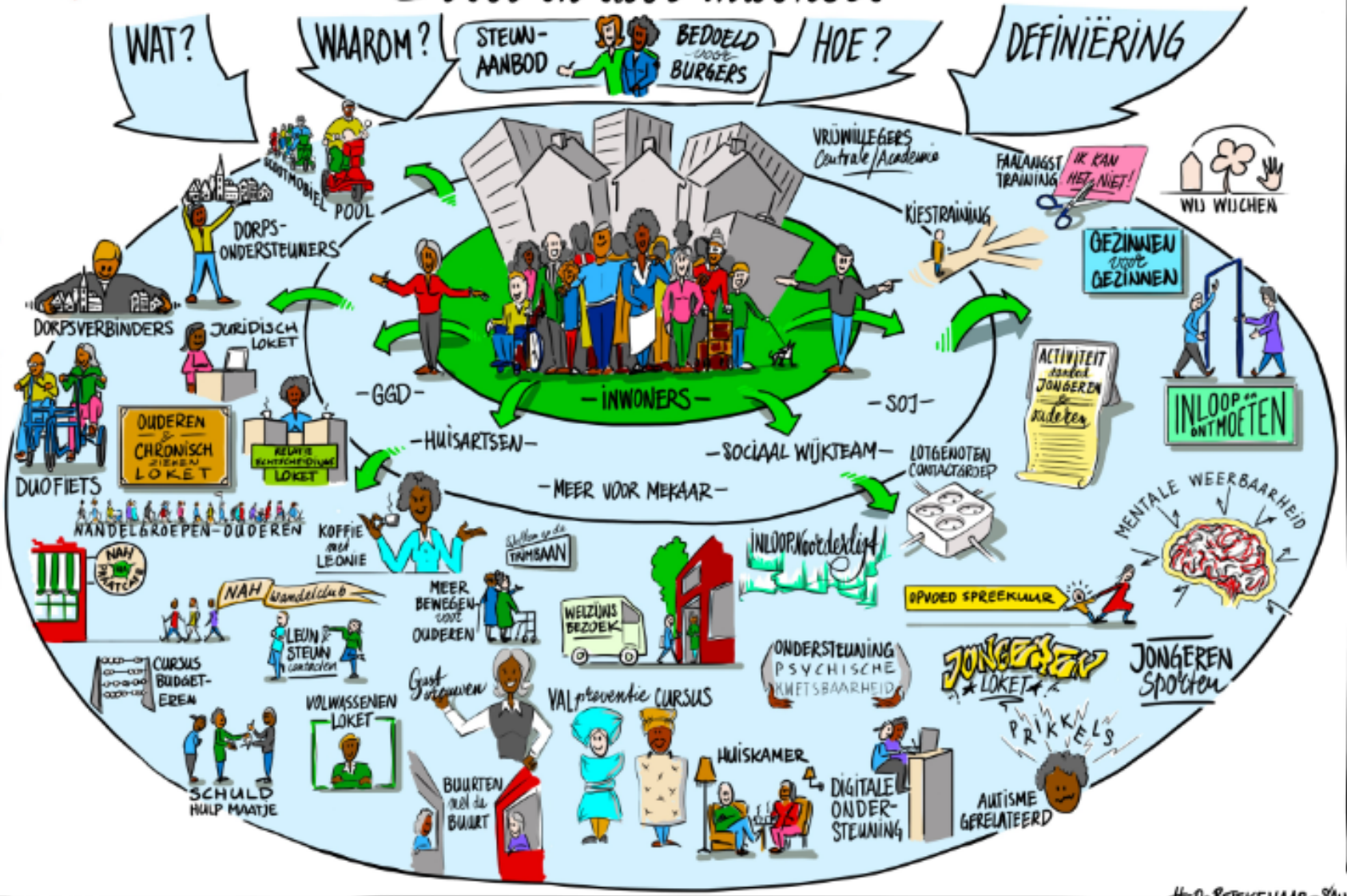

Gemeente Wijchen

STEUNPLEIN WIJCHEN

voor en door inwoners

— 16 FEBRUARI 2022 —

#DeBetekenaar-Sander

Toegang en preventie

- Uitbouw vrij toegankelijk aanbod
- MVMK en S(W)T werken nauw samen
- Vereenvoudiging en minder bureaucratie
- Dynamisch Sociaal Team

Jeugdhulp

- Welbevinden jeugdigen
- Ambulante inzet neemt toe
- GGZ
- Complexiteit van zorg neemt toe
- Verschuiving verblijf naar LTA
- Top 20: relatief groot aandeel in kosten
- Landelijke hervormingsagenda Jeugd

WMO

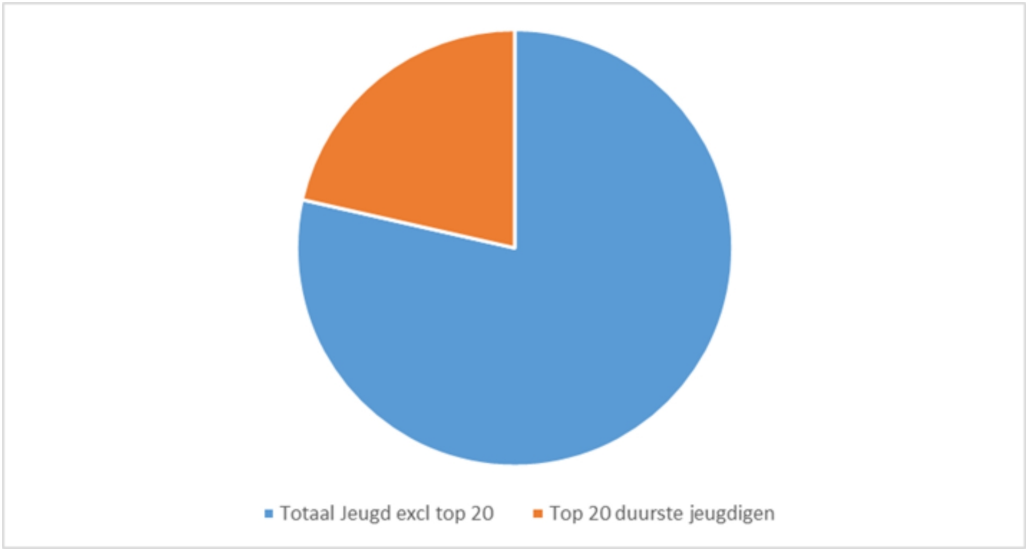
- Lichte stijging dagbesteding
- Met success vaker een lichtere vorm van begeleiding
- Vergrijzing en abonnementstarief
- Focus op Inloop en ontmoeten
- Arbeidsmarktproblematiek

Financieel beeld Bijstelling 2023

	Begroting 2023	Bijstelling 2023		
	Begroting 2023	**Nulmeting 2023**	**Verschil 2023**	Vorige prognose 2023
Jeugdwet	14,7	15,0	-0,28	nvt
Wmo	9,1	9,2	-0,07	nvt
totaal Jeugd + WMO	**23,8**	**24,2**	**-0,35**	nvt

Financieel overig

- Top 20 (afgerond jaarbeeld 2022)

- Compensatie voogdij toegekend: 867k (!)

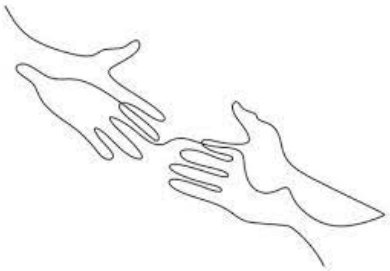
Hervormingsagenda Jeugd

- Vertraging ingroeipad en stelpost AP 2024
- Lokale opgave

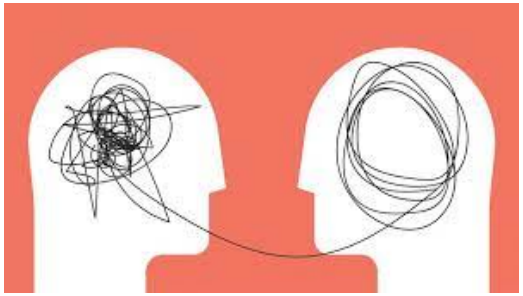
Gezond Leven Akkoord 2023-2026

- Integraal gezondheidsbeleid: preventie, sociale basis, bewegen, cultuur
- Specifieke uitkering op 15 thema’s
- Lokaal plan

Casuïstiek

TALIS

GGZ

MEER VOOR ELKAAR

Vragen

